

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ

الرَّحِيمِ

اللهم صل على
محمد و آل محمد

مطالعات

نهم

درس

5

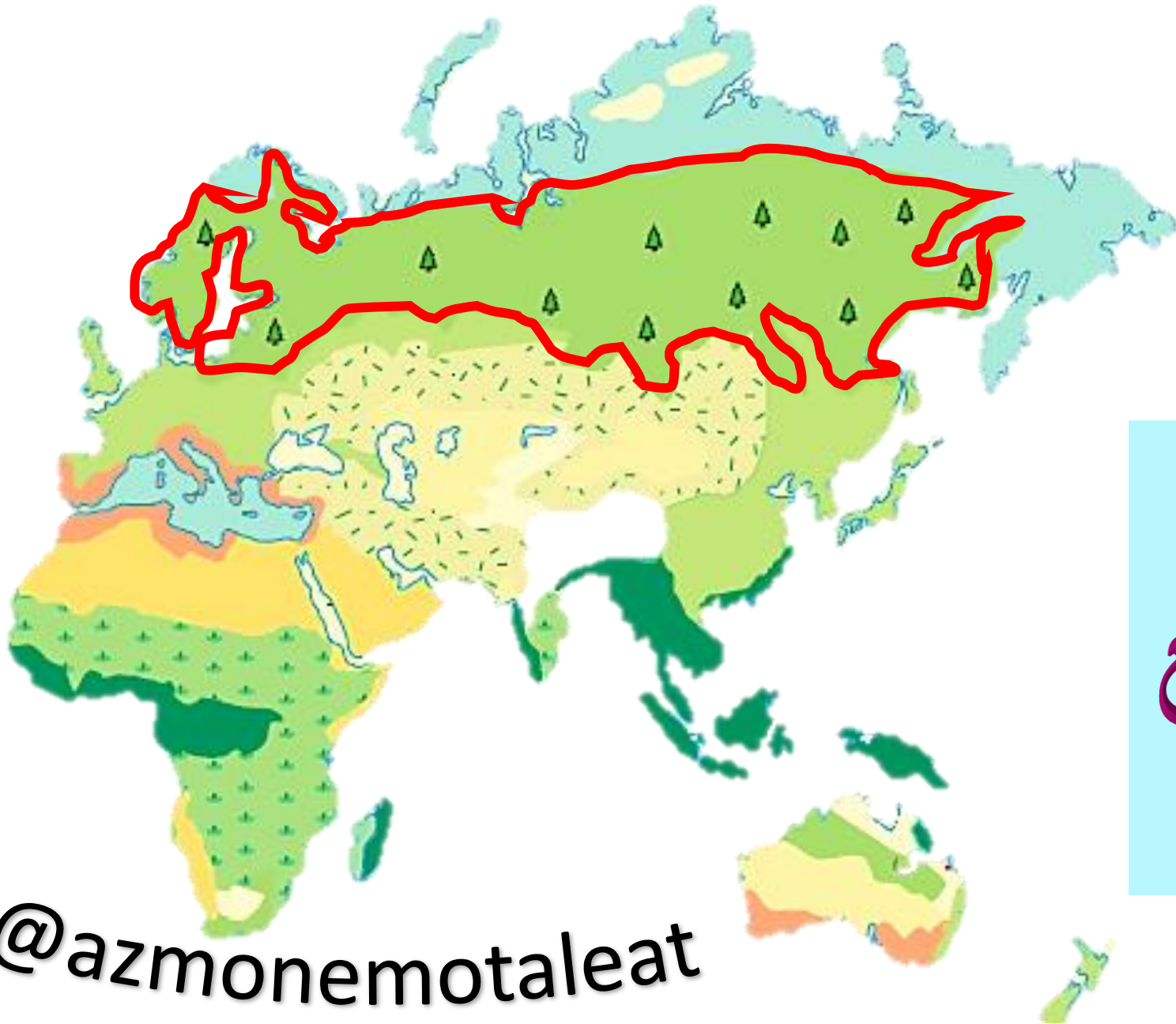
پراکنندگی زیست بومهای جهان

پراکنندگی زیست بومهای جهان

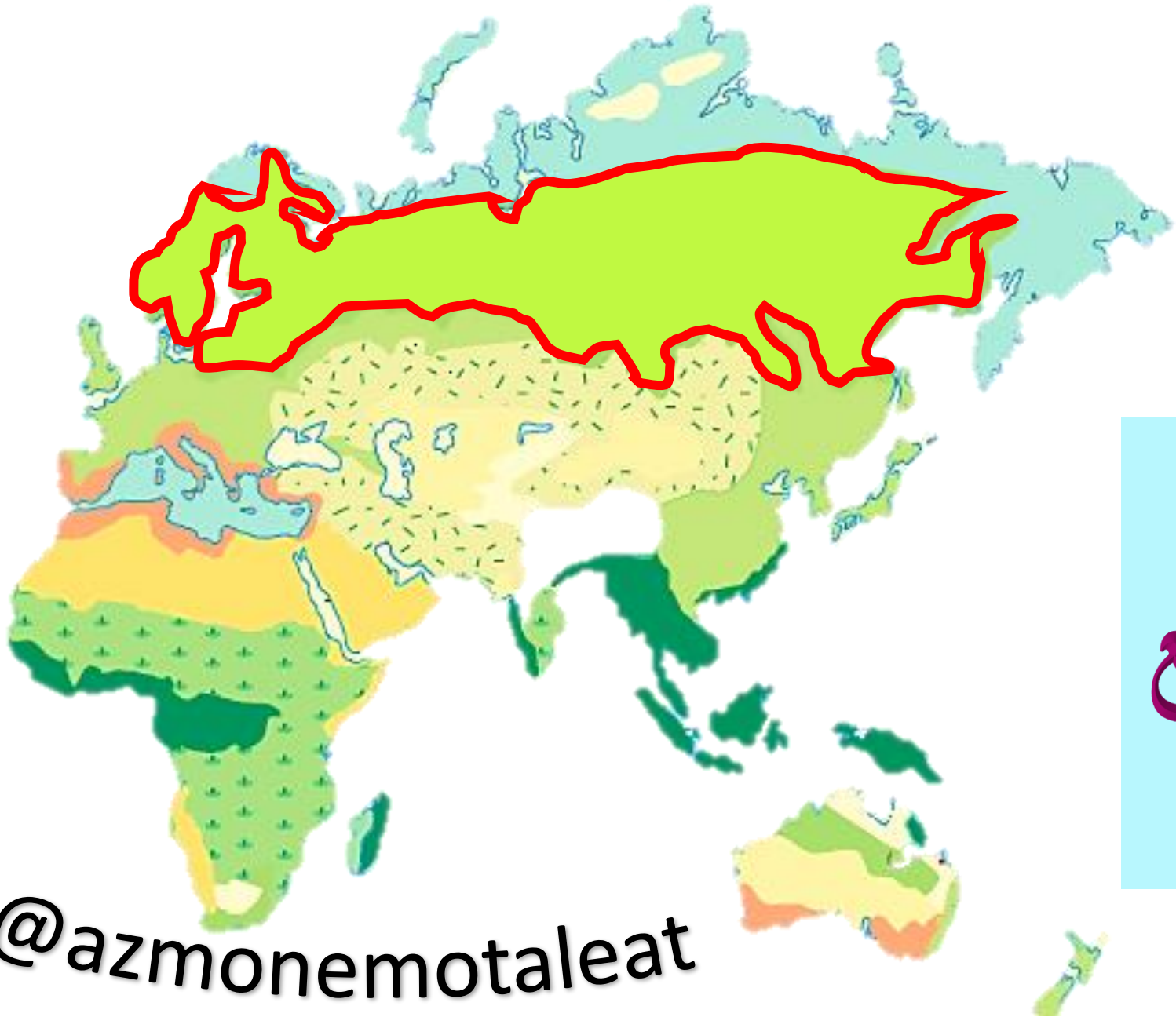
زیست بوم (بیوم)

زیست بوم
یک ناحیه ی وسیع
جغرافیایی است

@azmonemotaleat

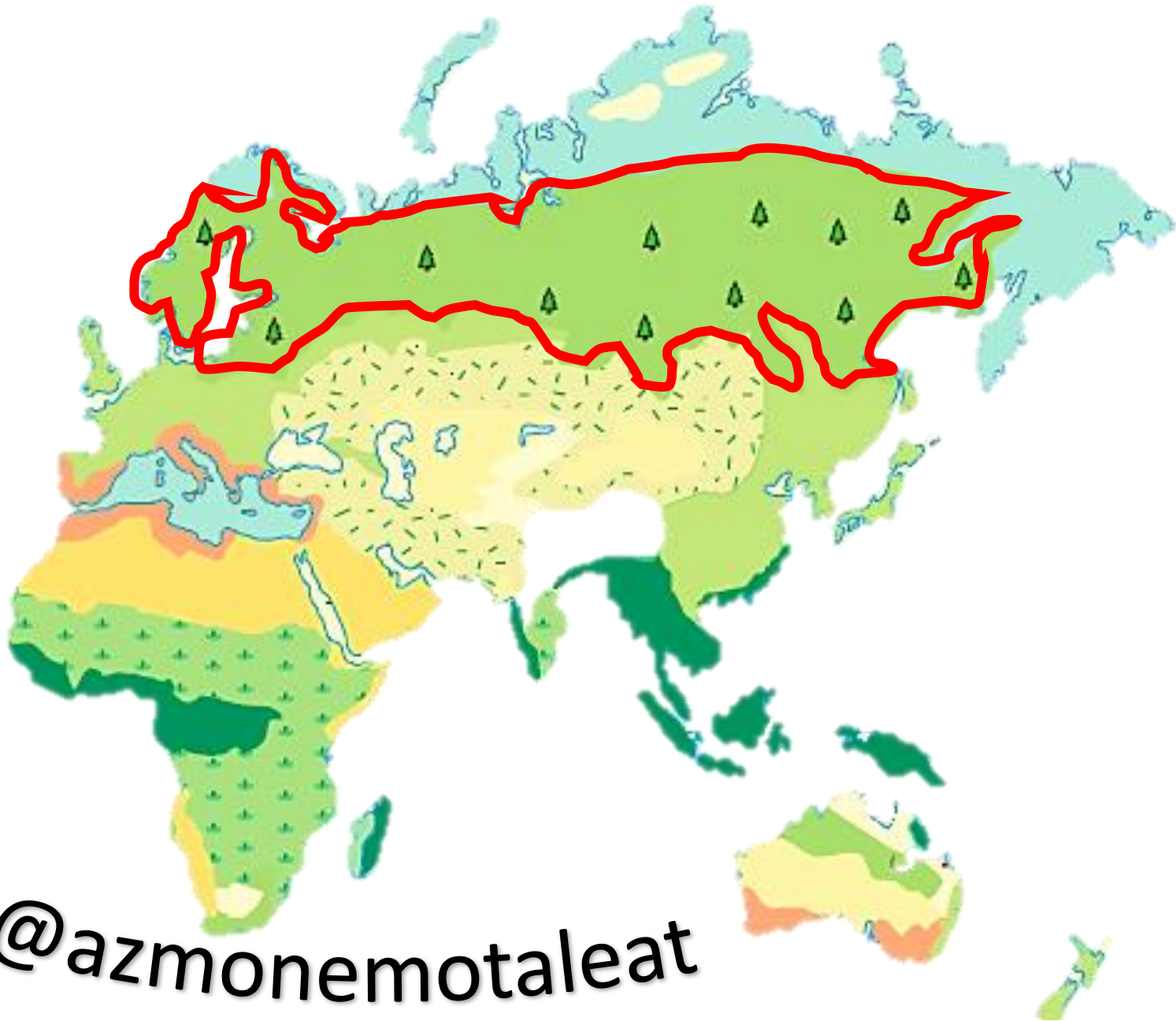
زیست بوم (بیوم)

زیست بوم
یک ناحیه ی وسیع
جغرافیایی است

@azmonemotaleat

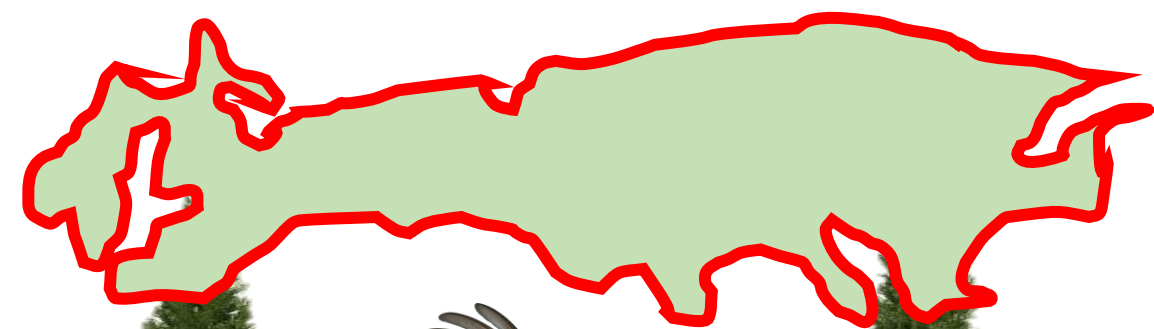
زیست بوم (بیوم)

در هر زیست بوم ،
انواع خاصی از
گیاهان و جانوران
زندگی می کنند
و ناحیه ی مشخصی را
به وجود می آورند.

@azmonemotaleat

زیست بوم (بیوم)

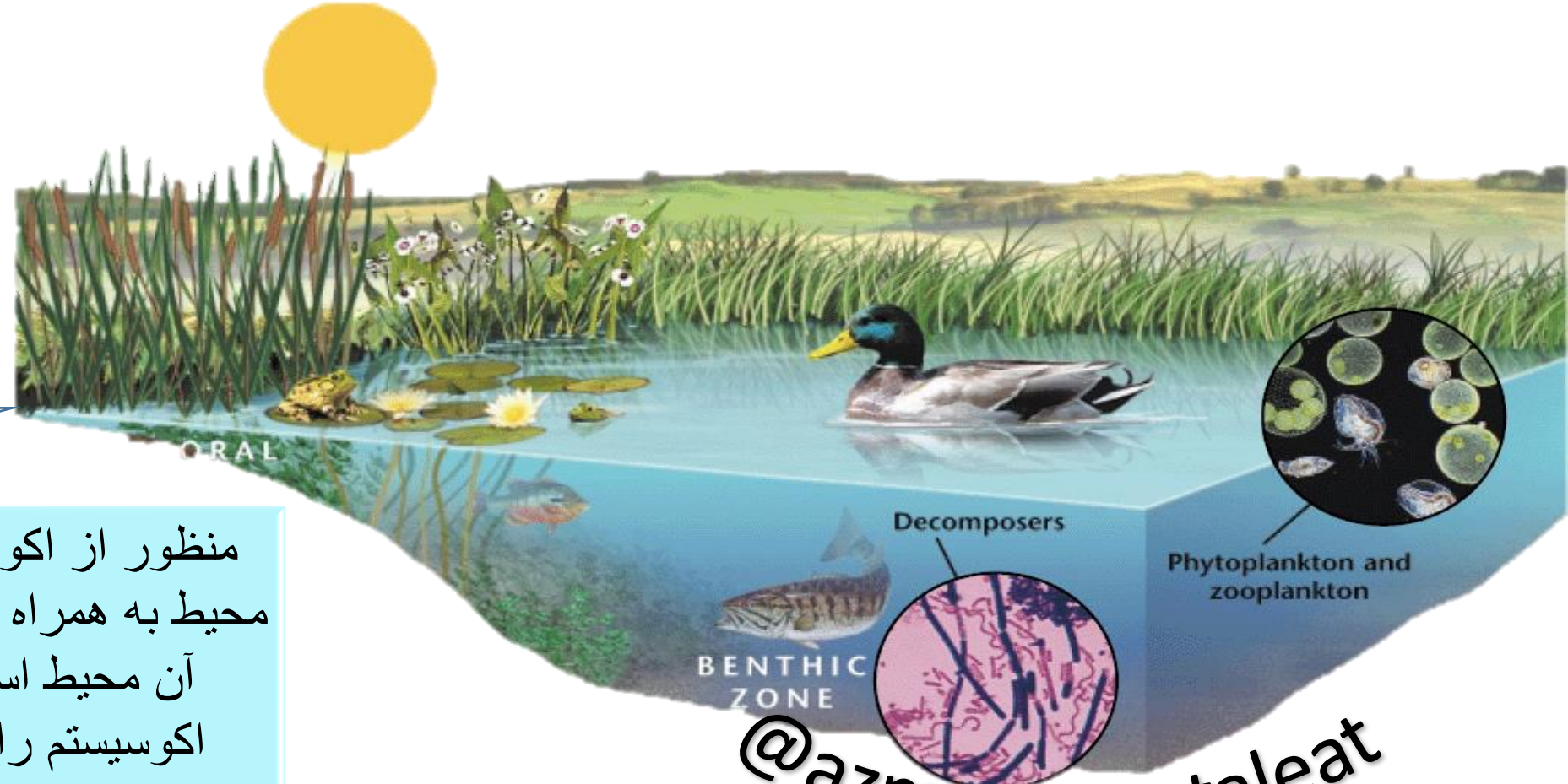
در هر زیست بوم ،
انواع خاصی از
گیاهان و جانوران
زندگی می کنند
و ناحیه ی مشخصی را
به وجود می آورند.

@azmonemotaleat

زیست بوم (بیوم)

هر زیست بوم از چند بومسازگان (اکوسیستم) تشکیل شده است.

مطلب خارج از کتاب

منظور از اکوسیستم مجموعه جانداران یک محیط به همراه کلیه عوامل و تشکیل دهنده‌های آن محیط است. بنابراین بطور خلاصه اکوسیستم را می‌توان با عبارت **محیط و موجودات زنده آن** تعریف کرد.

@azmonemotaleat

آب و هوا

شکل ناهمواریها

میزان ارتفاع زمین

جنس خاک

@azmonemotaleat

وجود و تنوع هر زیست بوم
در یک ناحیه به عواملی
بستگی دارد .

آب و هوا

مهم ترین و تأثیر گذارترین عامل

@azmonemotaleat

شکل ناهمواریها

میزان ارتفاع زمین

جنس خاک

وجود و تنوع هر زیست بوم
در یک ناحیه به عواملی
بستگی دارد .

از میان عناصر آب و هوایی

بارش

و

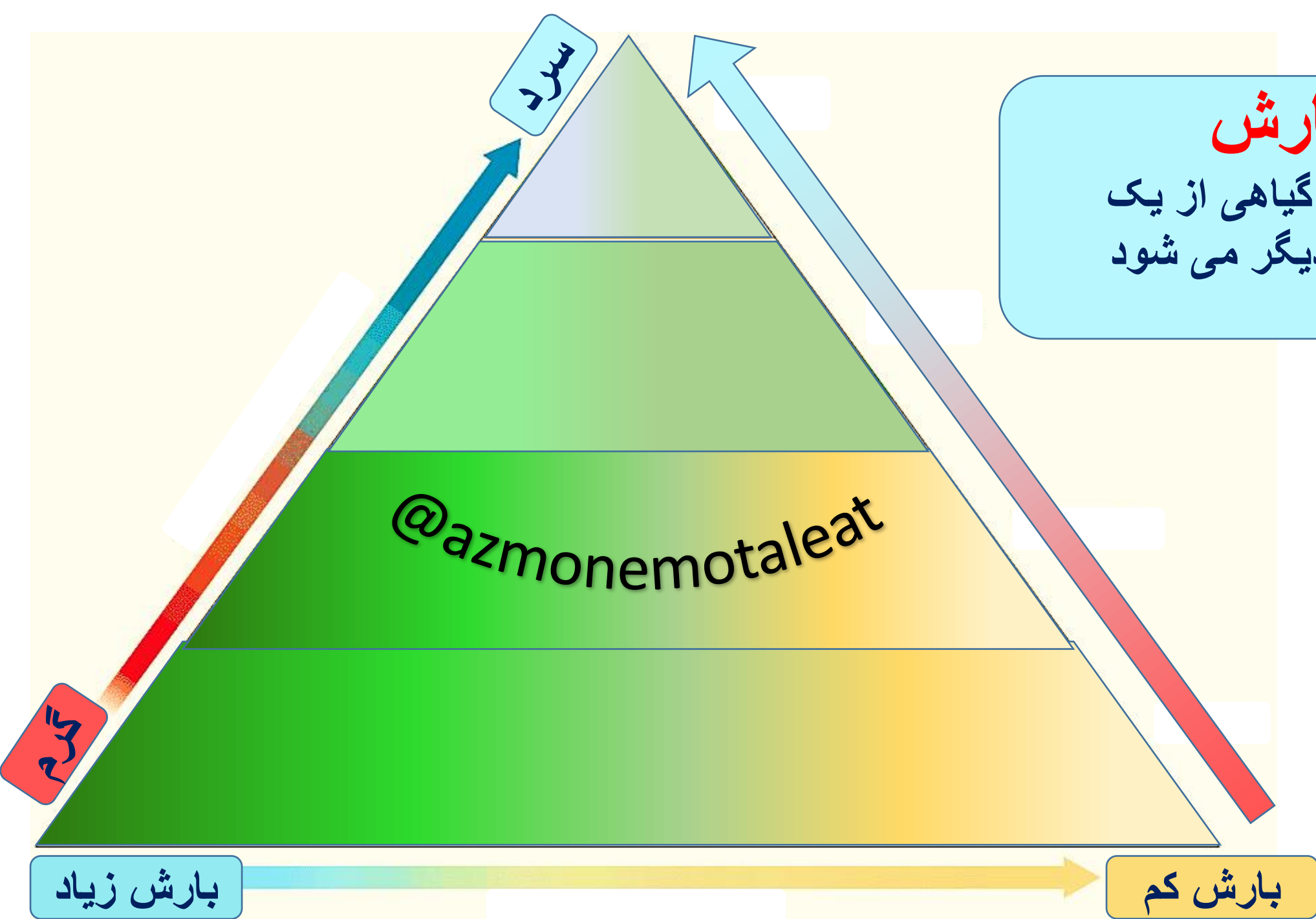
دما

@azmonemotaleat

بر نوع و میزان پوشش گیاهی اثر می گذارند

تغییر دما و بارش

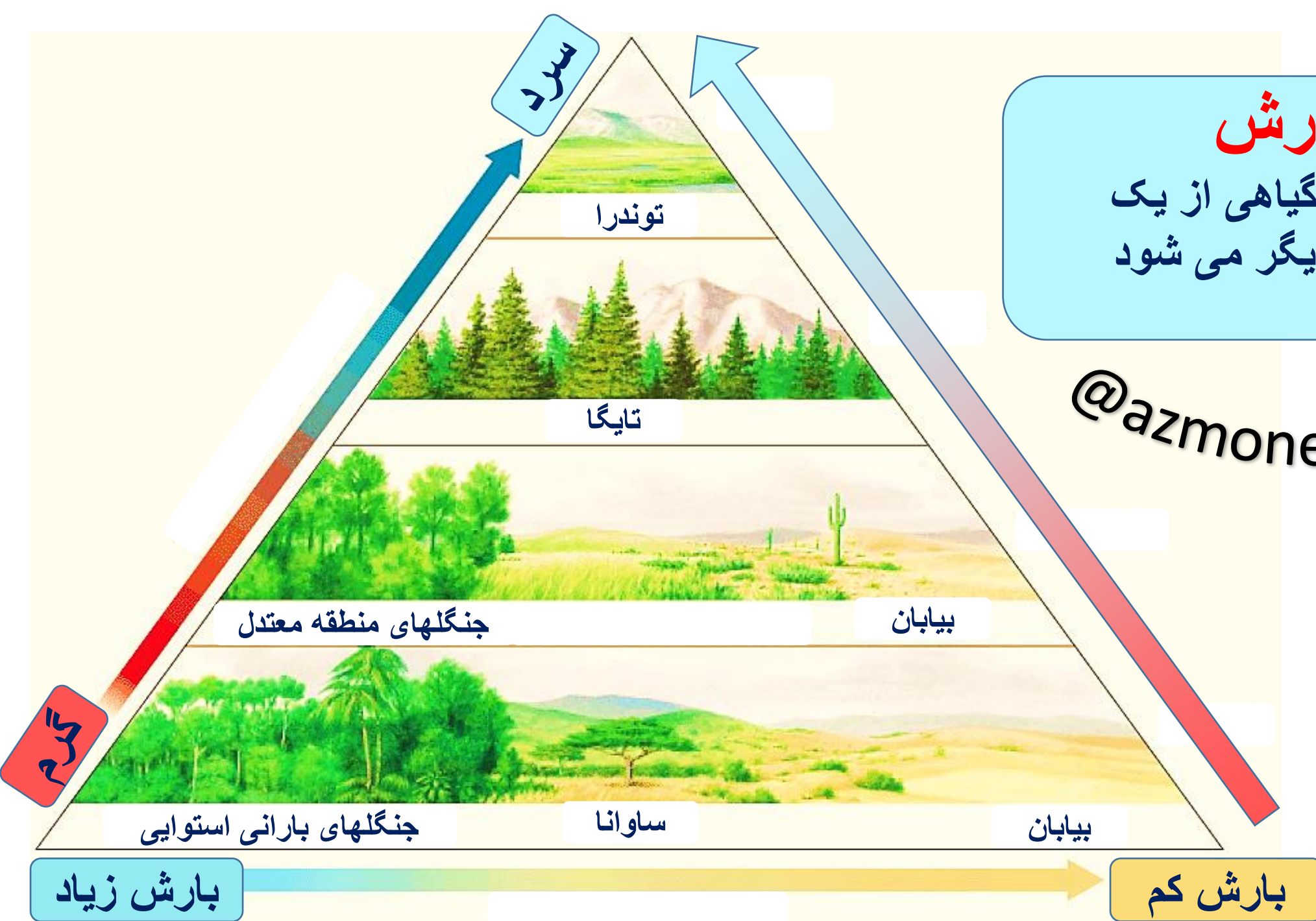
سبب تغییر پوشش گیاهی از یک ناحیه به ناحیه ی دیگر می شود

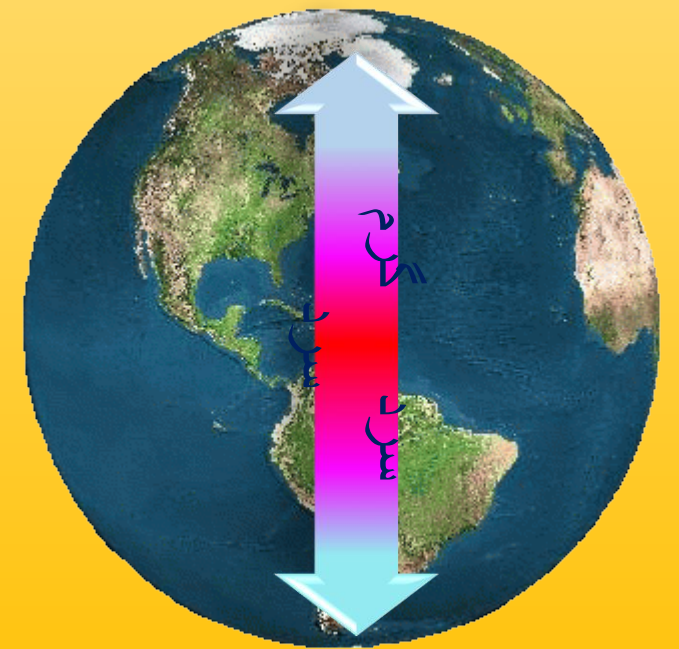
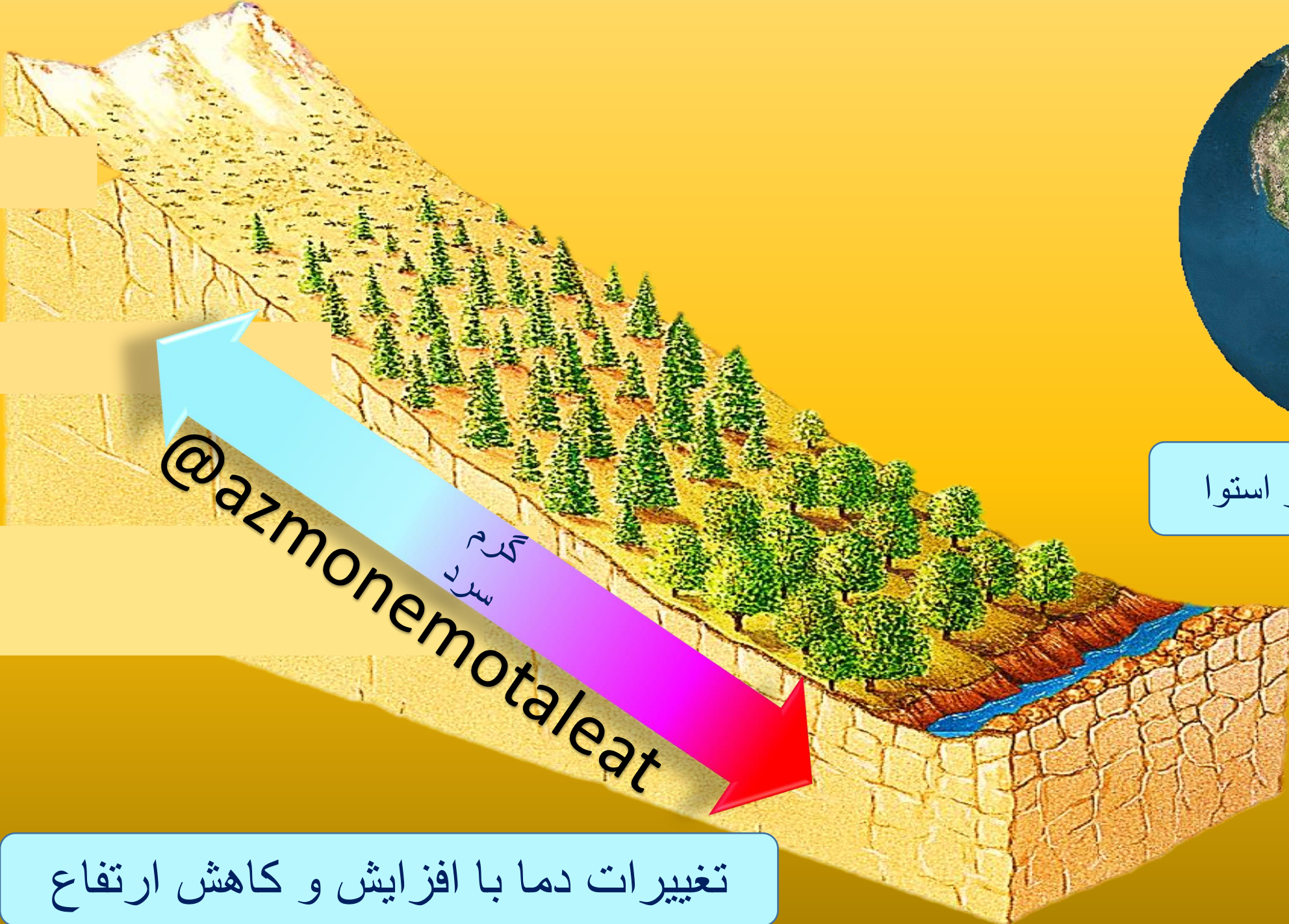

تغییر دما و بارش

سبب تغییر پوشش گیاهی از یک ناحیه به ناحیه ی دیگر می شود

@azmonemotaleat

تغییرات دما با فاصله از استوا

تغییرات دما با افزایش و کاهش ارتفاع

@azmonemotaleat

عوامل مؤثر بر پوشش گیاهی

میزان دما

بارش

طول مدت فصل خشک

تبخیر

عامل مهمی در رویش گیاهان است

دما

در مناطقی که دمای هوا بسیار پایین است، امکان رشد گیاه وجود ندارد

@azmonemotaleat

نیز تأثیر زیادی بر میزان پوشش گیاهی یک منطقه دارد.

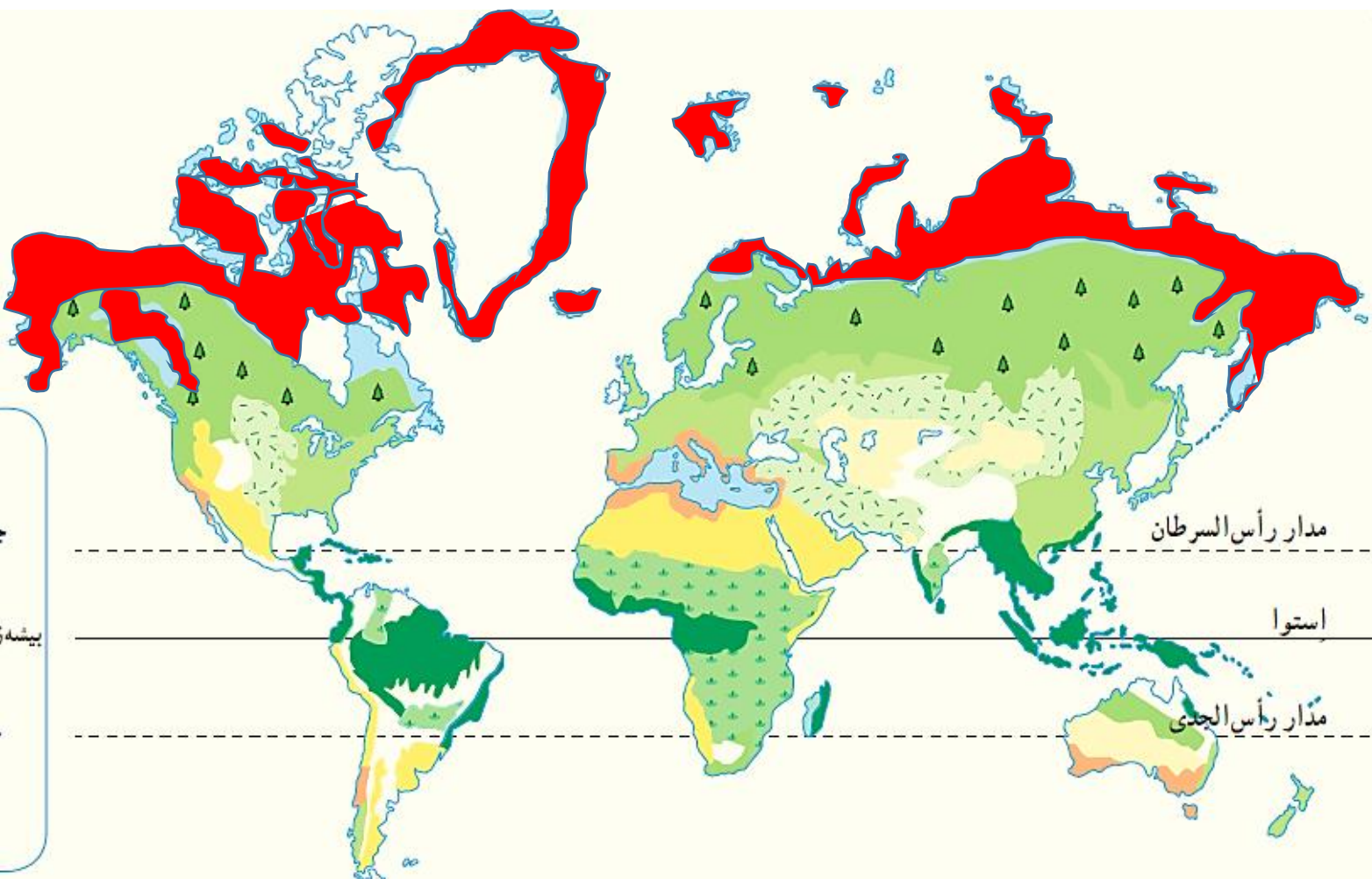
میزان بارش

تقسیم بندی سطح زمین توسط یکی
از جغرافی دانان زیستی به نام

گودی

به 8 زیست بوم (بیوم)

انواع زیست بوم (بیوم)

@azmonemotaleat
توندررا

تایگا

جنگل های پهن برگ معتدله

علفزار های منطقه معتدل

بیشه زارها و مراتع مدیترانه ای

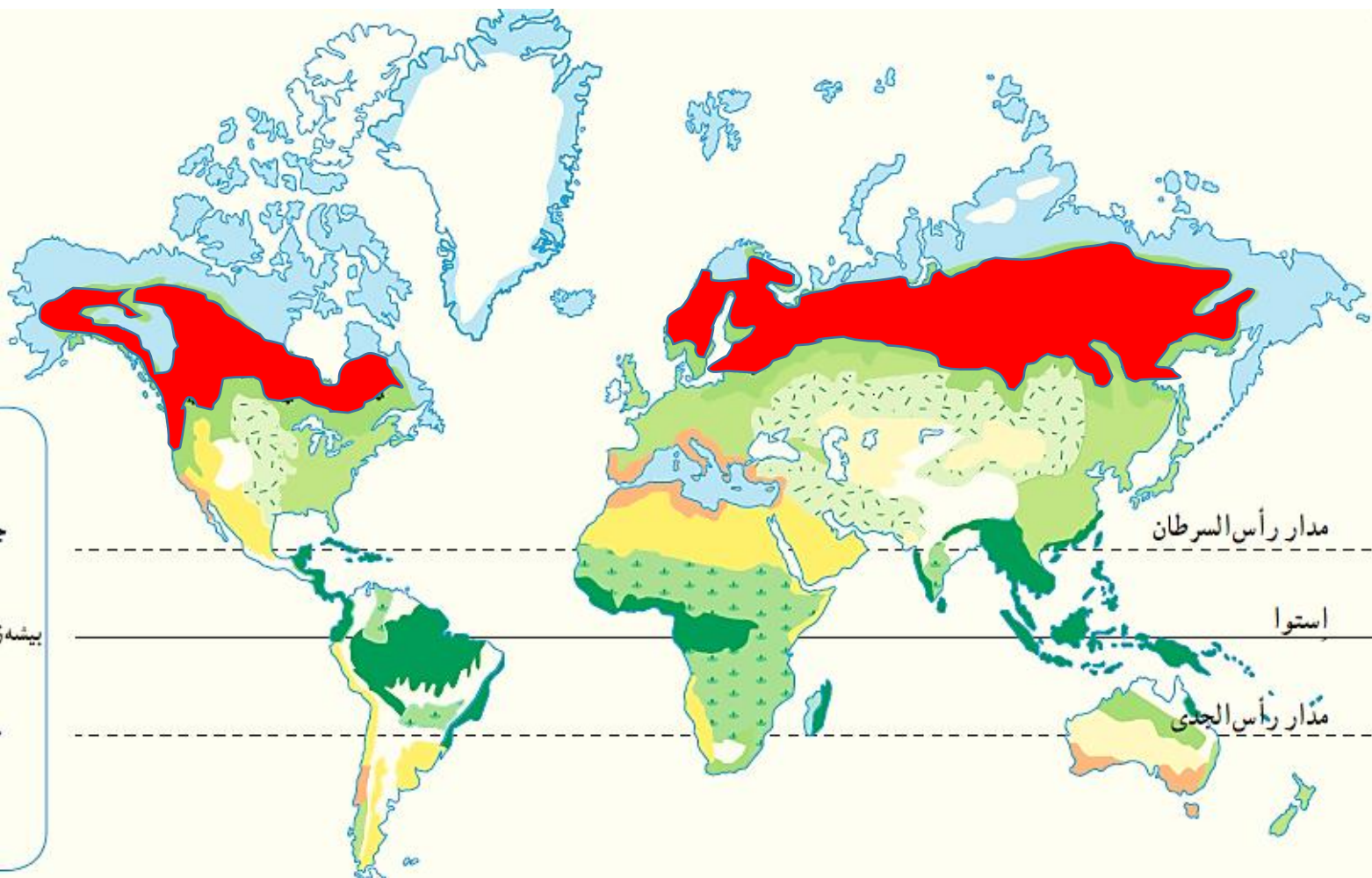
بیابان

جنگل های بارانی استوایی

ساوان

انواع زیست بوم (بیوم)

@azmonemotal/eat

توندرا

تایگا

جنگل های پهن برگ معتدله

علفزار های منطقه معتدل

بیشه زارها و مراتع مدیترانه ای

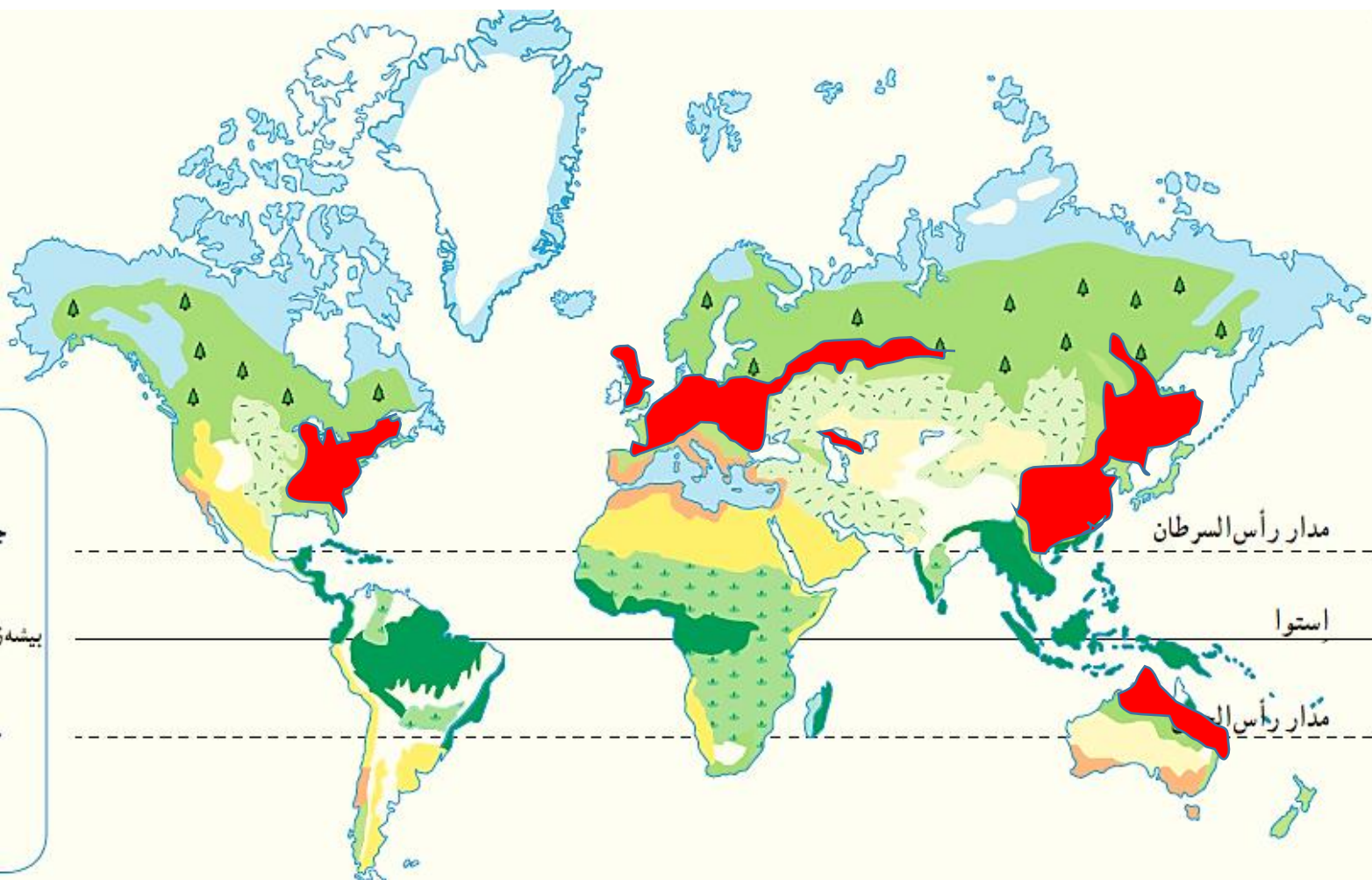
بیابان

جنگل های بارانی استوایی

ساوان

انواع زیست بوم (بیوم)

@azmonemotal/eat

توندرا

تایگا

جنگل های پهن برگ معتدله

علفزار های منطقه معتدل

بیشه زارها و مراتع مدیترانه ای

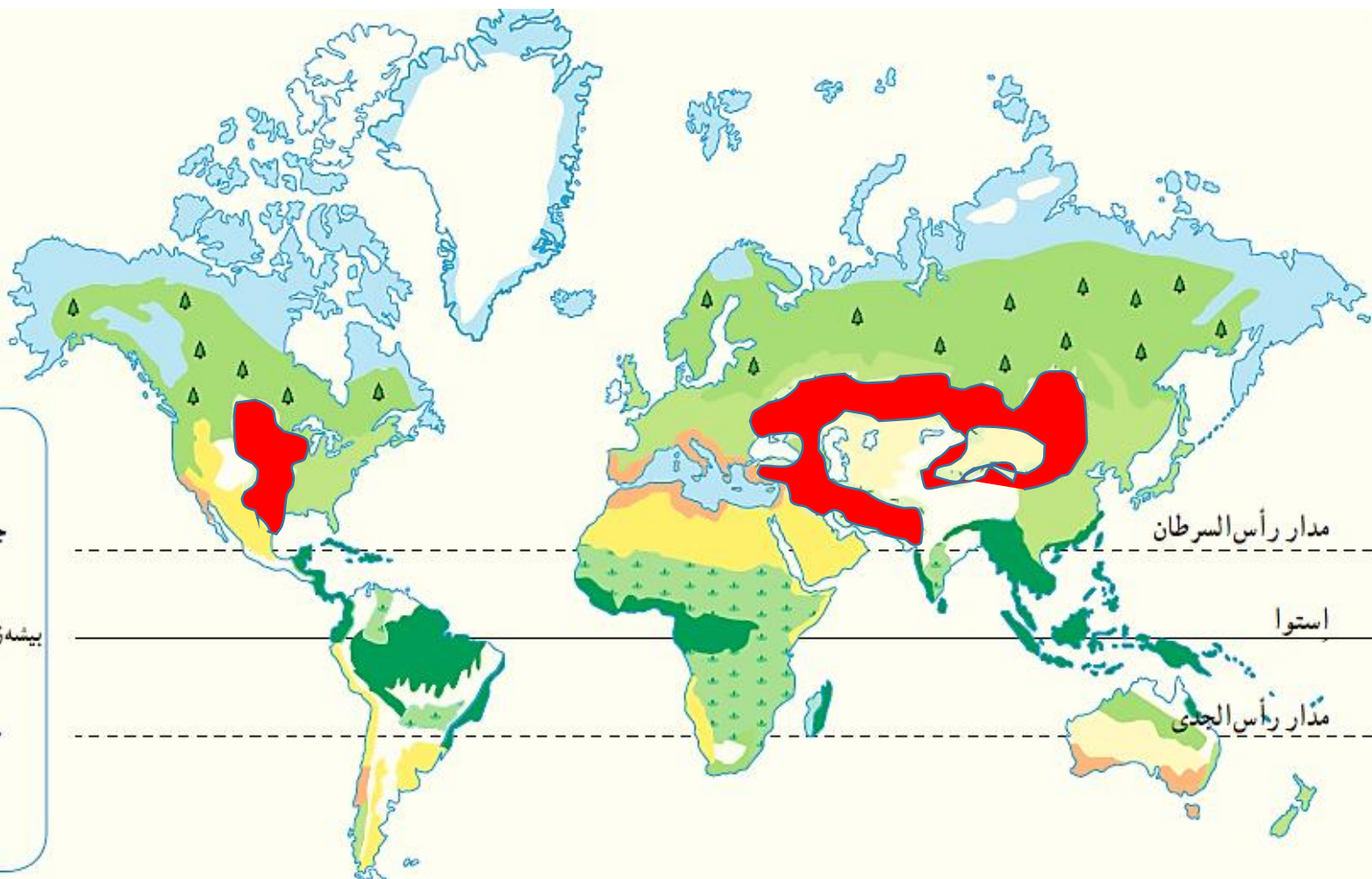
بیابان

جنگل های بارانی استوایی

ساوان

انواع زیست بوم (بیوم)

@azmonemotaleat

توندرا

تایگا

جنگل های پهن برگ معتدله

علفزارهای منطقه معتدل

بیشه زارها و مراتع مدیترانه ای

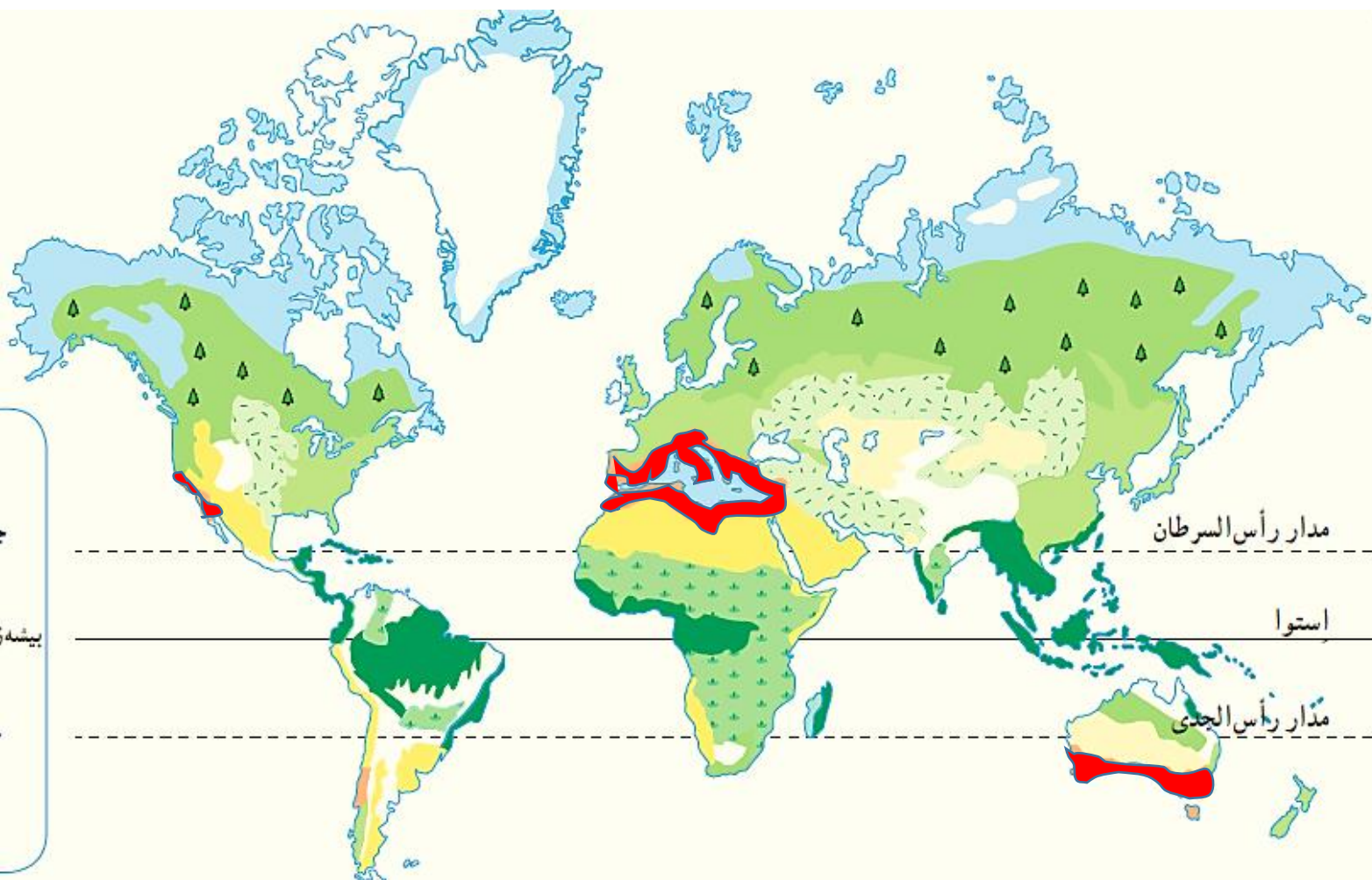
بیابان

جنگل های بارانی استوایی

ساوان

انواع زیست بوم (بیوم)

@azmonemotal/eat

توندرا

تایگا

جنگل های پهن برگ معتدله

علفزار های منطقه معتدل

بیشه زارها و مراتع مدیترانه ای

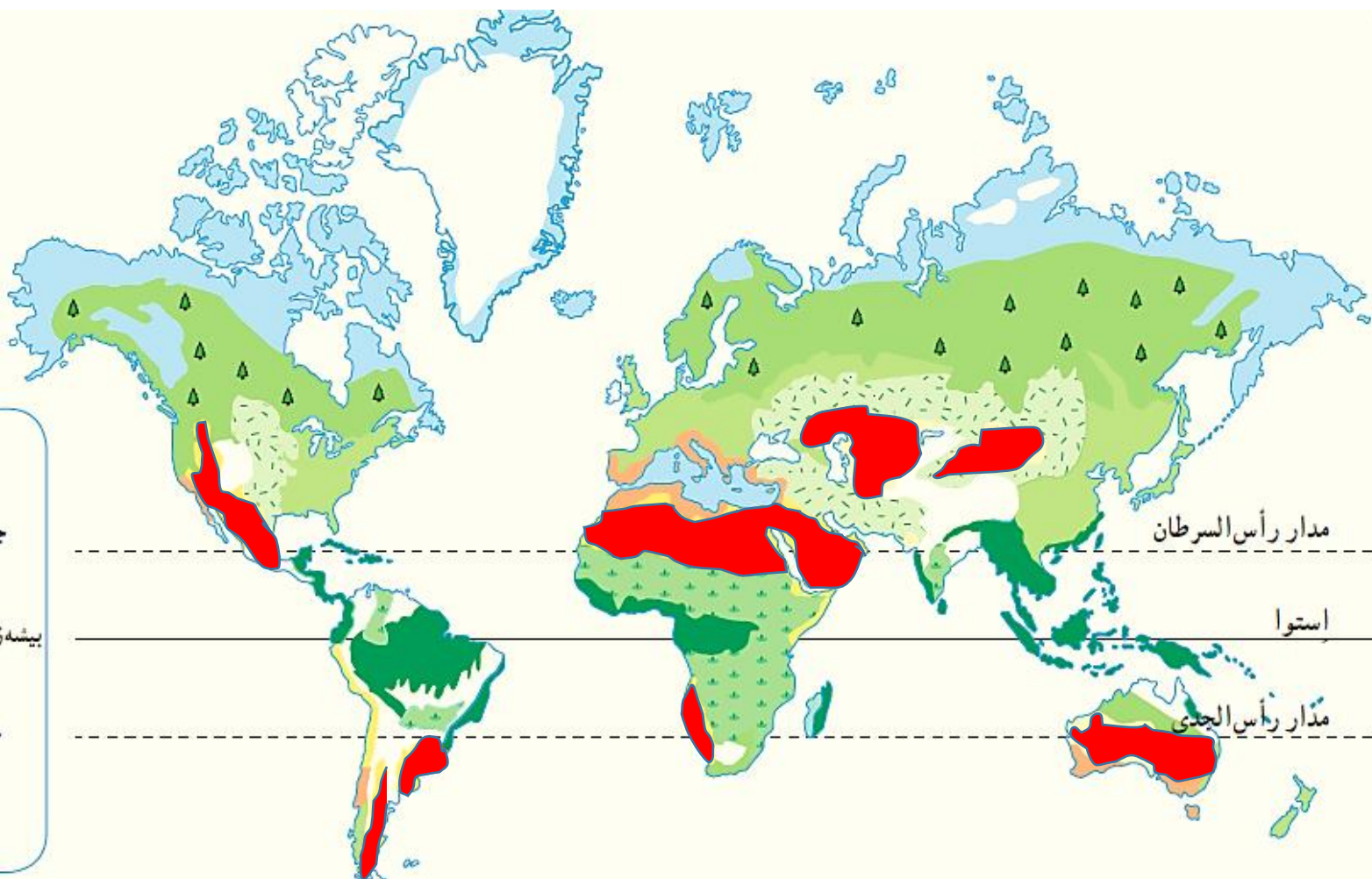
بیابان

جنگل های بارانی استوایی

ساوان

انواع زیست بوم (بیوم)

@azmonemotal/eat

توندرا

تایگا

جنگل های پهن برگ معتدله

علفزار های منطقه معتدل

بیشه زارها و مراتع مدیترانه ای

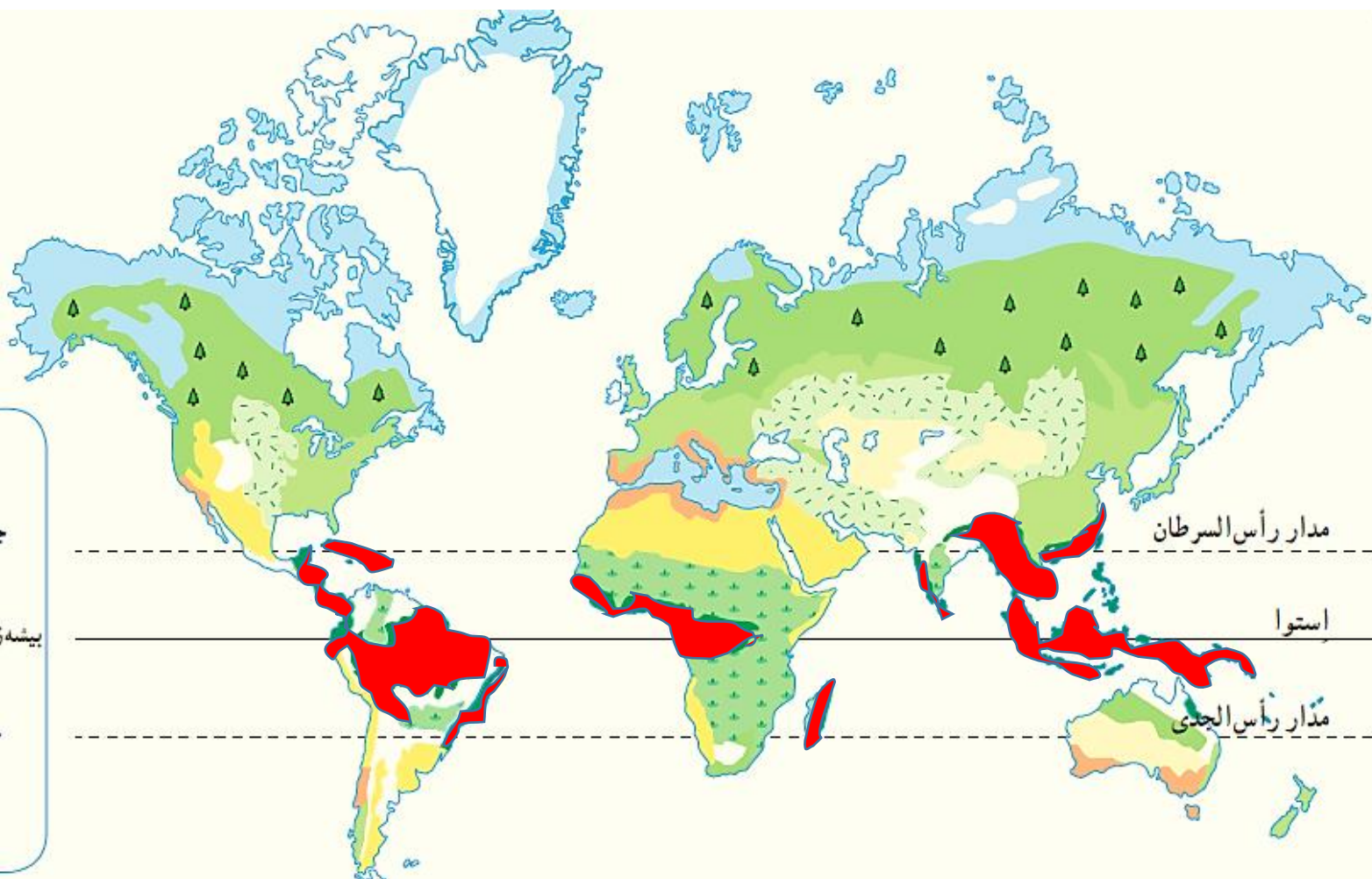
بیابان

جنگل های بارانی استوایی

ساوان

انواع زیست بوم (بیوم)

@azmonemotaleat

توندرا

تایگا

جنگل های پهن برگ معتدله

علفزار های منطقه معتدل

بیشه زارها و مراتع مدیترانه ای

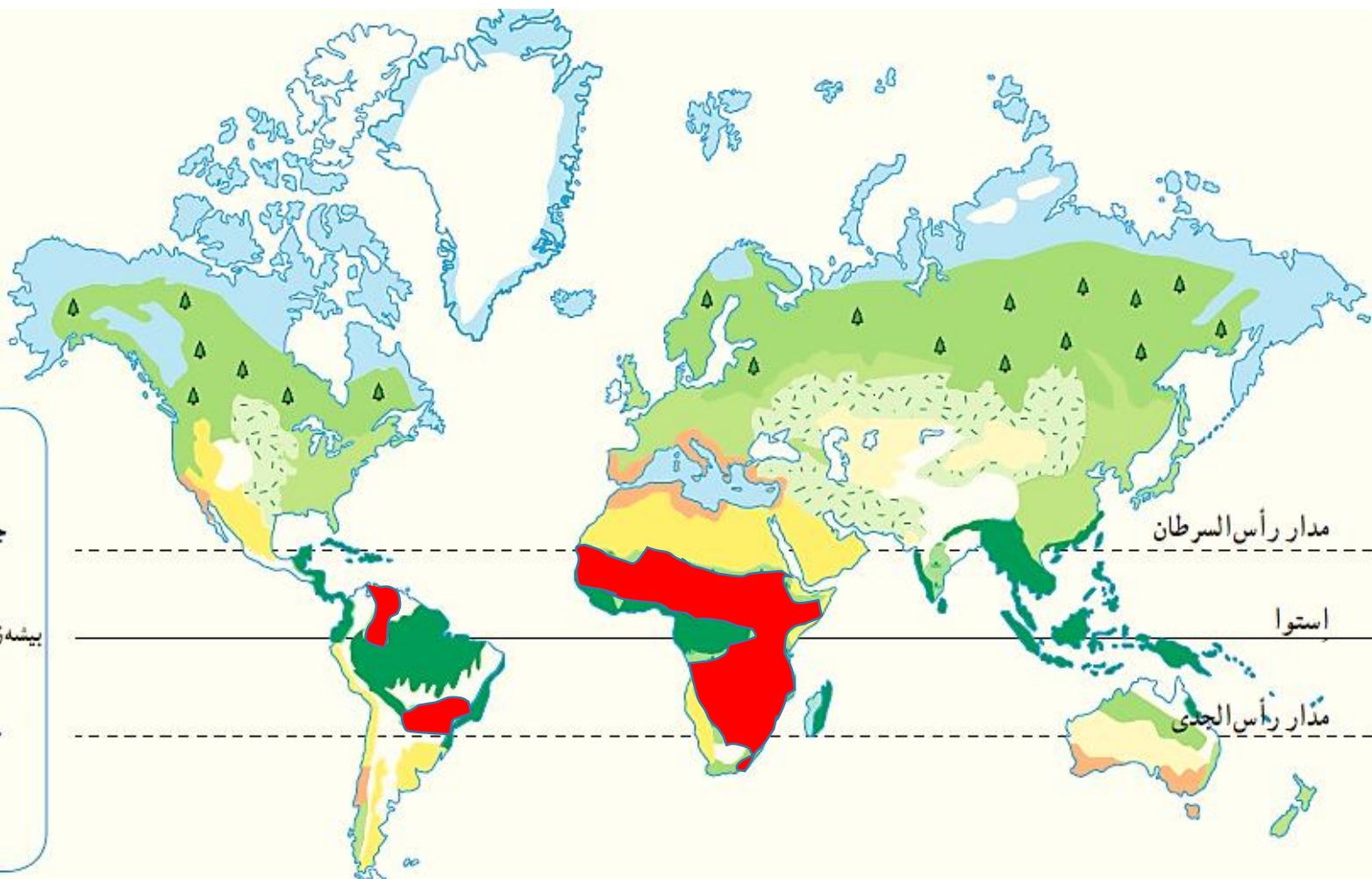
بیابان

جنگل های بارانی استوایی

ساوان

انواع زیست بوم (بیوم)

@azmonemotaleat

توندرا

تایگا

جنگل های پهن برگ معتدله

علفزار های منطقه معتدل

بیشه زارها و مراتع مدیترانه ای

بیابان

جنگل های بارانی استوایی

ساوان

نقشه ی پراکندگی زیست بو مها

راهنما

- توندرا
- تایگا
- جنگل های پهن برگ معتدله
- علفزارهای منطقه معتدل
- بیشه زارها و مراتع مدیترانه ای
- بیابان
- جنگل های بارانی استوایی
- ساوان
- سایر زیست بوم ها

در نقشه های کلی و عمومی، جزئیات نواحی محلی نشان داده نمی شود و مرز بین نواحی دقیق نیست.

ویژگیهای چند نمونه از زیست بومهای جهان

توفيرا

نوع جانوران

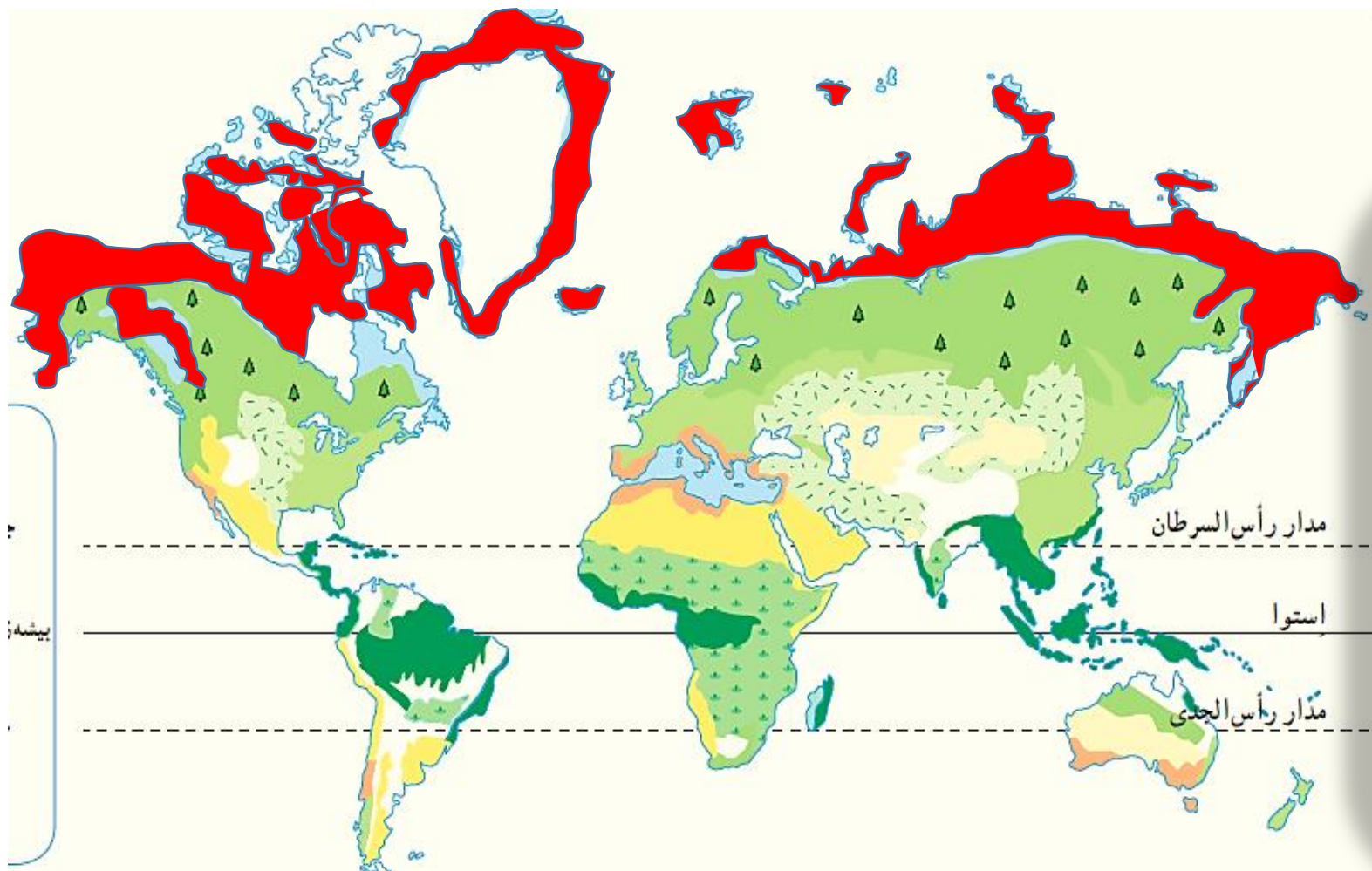
پوشش گیاهی

آب و هوا

موقعیت

توندر

محل زندگی اسکیموها

@azmonemotaleat

ناحیه ای در نزدیکی
قطب شمال و حاشیه
ی اقیانوس
منجمد شمالی است.

نوع جانوران

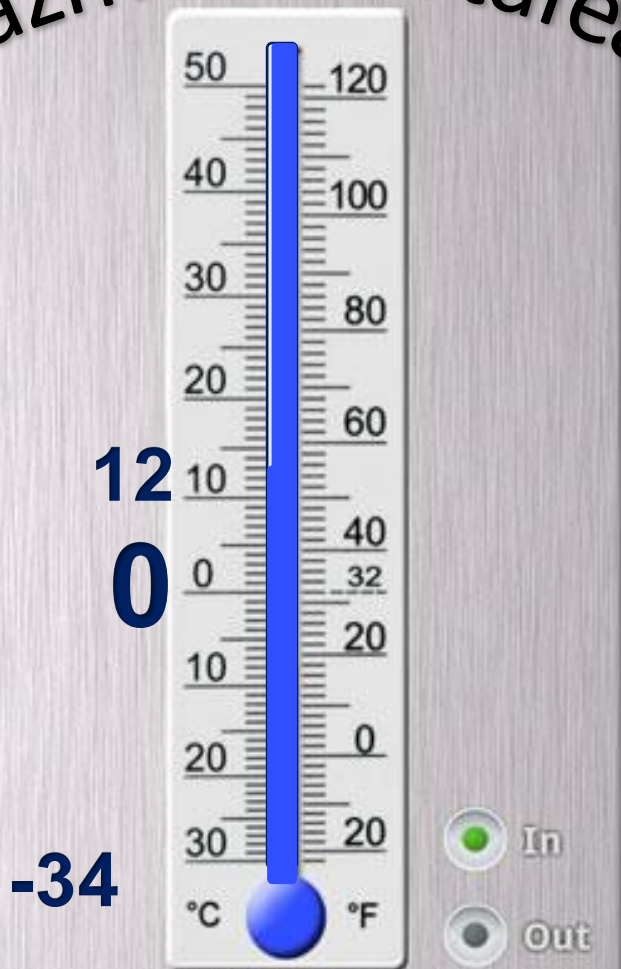
پوشش گیاهی

آب و هوا

موقعیت

توندررا

@azmonemotaleat

زمستان های طولانی و حتی
سرماي 34- درجه

تابستان ها کوتاه
و میانگین دما،
حداکثر 12 درجه

توندررا

موقعیت

آب و هوا

پوشش گیاهی

نوع جانوران

زمین های توندرا از یخ و برف پوشیده شده است .

در تابستان با ذوب شدن یخ ها، درزیر خاک، باتلاق های کم عمق ایجاد می شود .

در توندرا فقط گیاهانی چون خزه و گل سنگ می توانند برویند

گل سنگ

توندررا

موقعیت

آب و هوا

پوشش گیاهی

نوع جانوران

گوزن شمالی

خرس قطبی

روباه قطبی

@azmonemotaleat

توندررا

موقعیت

آب و هوا

پوشش گیاهی

نوع جانوران

گوزن شمالی

خرس قطبی

روپاه قطبی

@azmonemotaleat

توندررا

موقعیت

آب و هوا

پوشش گیاهی

نوع جانوران

گوزن شمالی

خرس قطبی

روباه قطبی

@azmonemotaleat

ناینگا

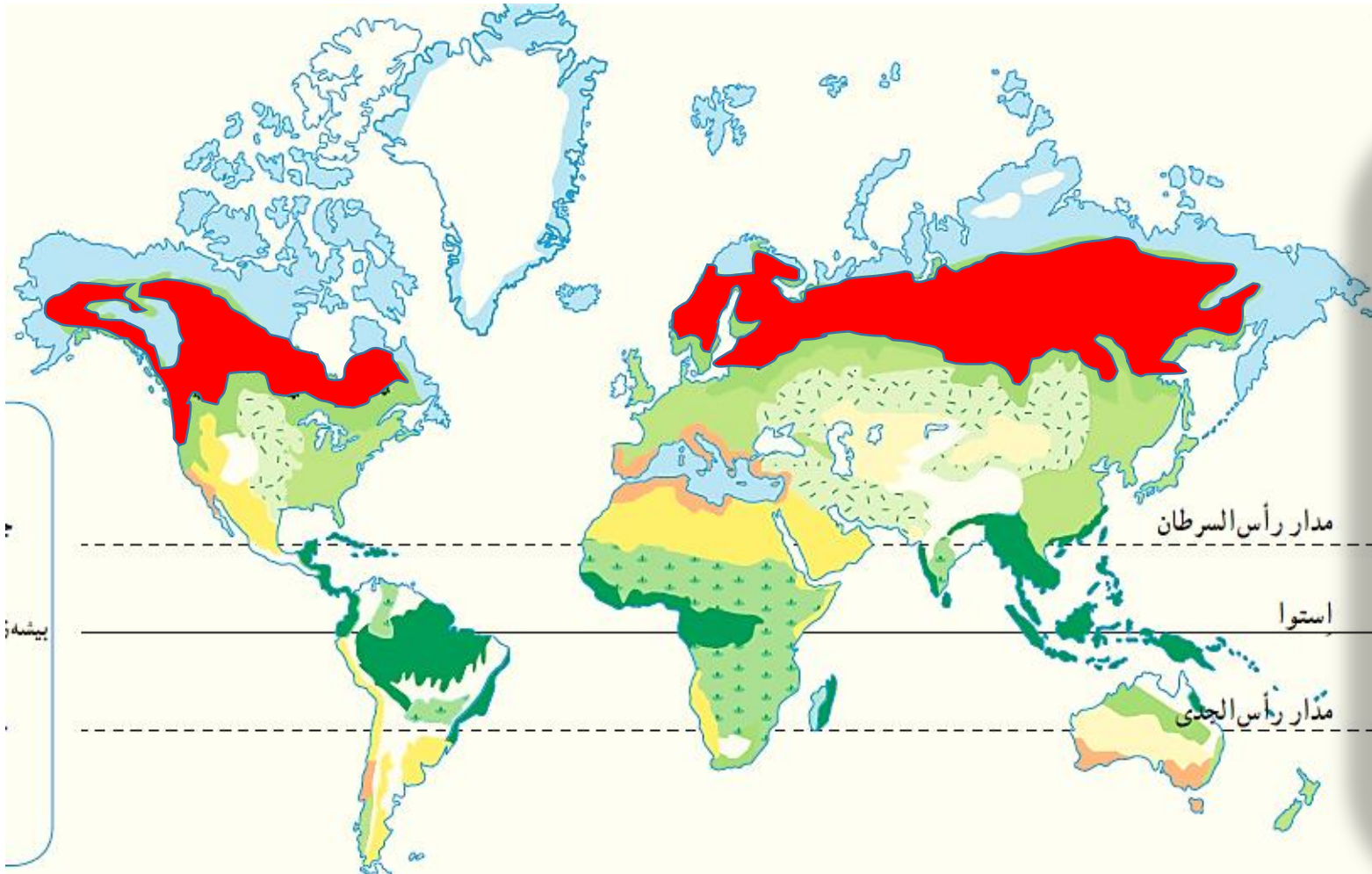
تایگا

موقعیت

آب و هوا

پوشش گیاهی

نوع جانوران

@azmonemotal/eat

تایگا

از گسترده ترین زیست

بوم هاست و در جنوب

توندرای و

در قاره های

آسیا، اروپا و آمریکای شمالی

گسترش یافته است

تایگا

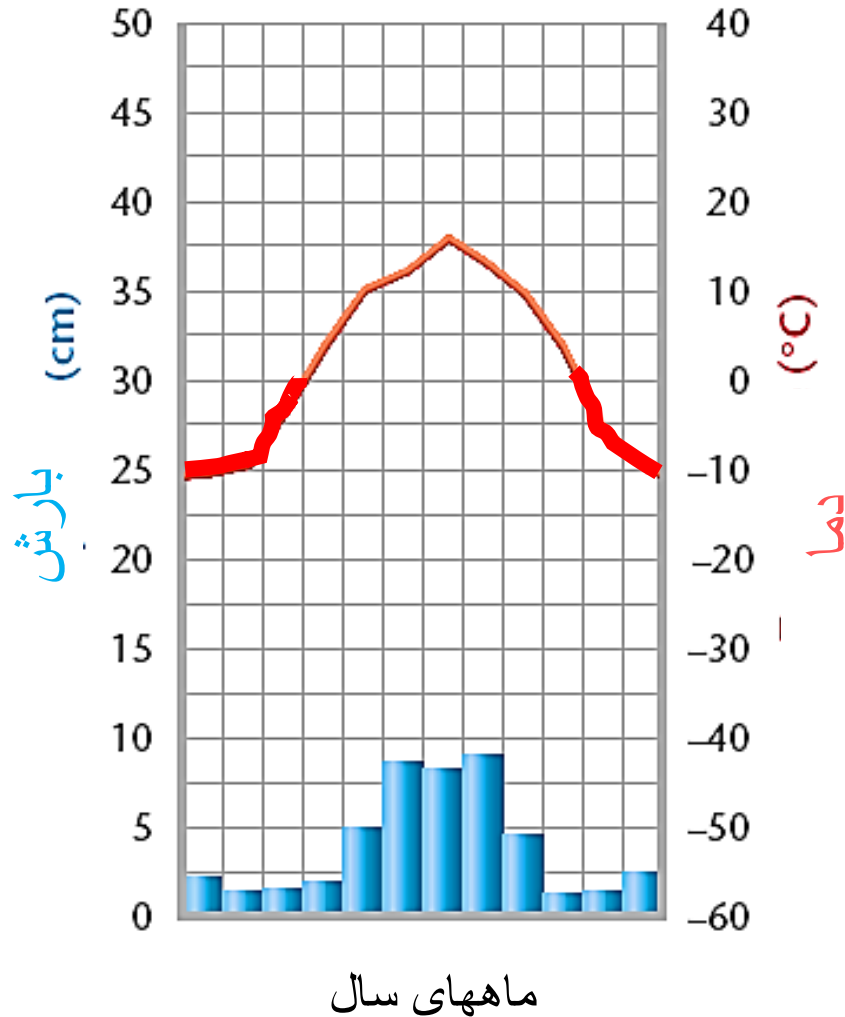
موقعیت

آب و هوا

پوشش گیاهی

نوع جانوران

تایگا (کانادا)

6 ماه از سال
میانگین دما
کمتر از صفر درجه است.

بارندگی
بین 250 تا 500 میلی متر
و زمین همیشه مرطوب است

تایگا

موقعیت

آب و هوا

پوشش گیاهی

نوع جانوران

تایگا دارای جنگل های مخروطی و سوزنی برگ ها است

درختان این ناحیه، مانند کاج و سرو، همیشه سبزند و برگ ریزان ندارند.

@azmonemotaleat

کاج

تایگا

موقعیت

آب و هوا

پوشش گیاهی

نوع جانوران

تایگا دارای جنگل های مخروطی و سوزنی برگ ها است

درختان این ناحیه، مانند کاج و سرو، همیشه سبزند و برگ ریزان ندارند.

@azmonemotaleat

سرو

تایگا

موقعیت

آب و هوا

پوشش گیاهی

نوع جانوران

@azmonemotaleat

تایگا دارای جنگل های مخروطی و سوزنی برگ ها است

درختان این ناحیه، مانند کاج و سرو، همیشه سبزند و برگ ریزان ندارند .

تقریباً تمام جنگل های کشور کانادا از نوع تایگاست .

این جنگل ها بخش عمده ای از چوب نرم برای تولید کاغذ را تأمین می کنند

مطلب خارج از کتاب

نرم چوب یا چوب نرم Softwood

اصطلاحی است برای نامیدن چوب و الوار درختان سوزنی برگ.

درختان سوزنی برگ معمولاً همیشه سبز هستند.

انواع کاج، سرو، نراد، سرخدار، سکویا و سدر جزو سوزنی برگان به شمار می آیند.

تایگا

موقعیت

آب و هوا

پوشش گیاهی

نوع جانوران

عقاب کاکل سفید

سمور دریایی

گرگ خاکستری

@azmonemotaleat

تایگا

موقعیت

آب و هوا

پوشش گیاهی

نوع جانوران

عقاب کاکل سفید

سمور دریایی

گرگ خاکستری

@azmonemotaleat

تایگا

موقعیت

آب و هوا

پوشش گیاهی

نوع جانوران

عقاب کاکل سفید

سمور دریایی

گرگ خاکستری

@azmonemotaleat

جنگل های

بارانی استوایی

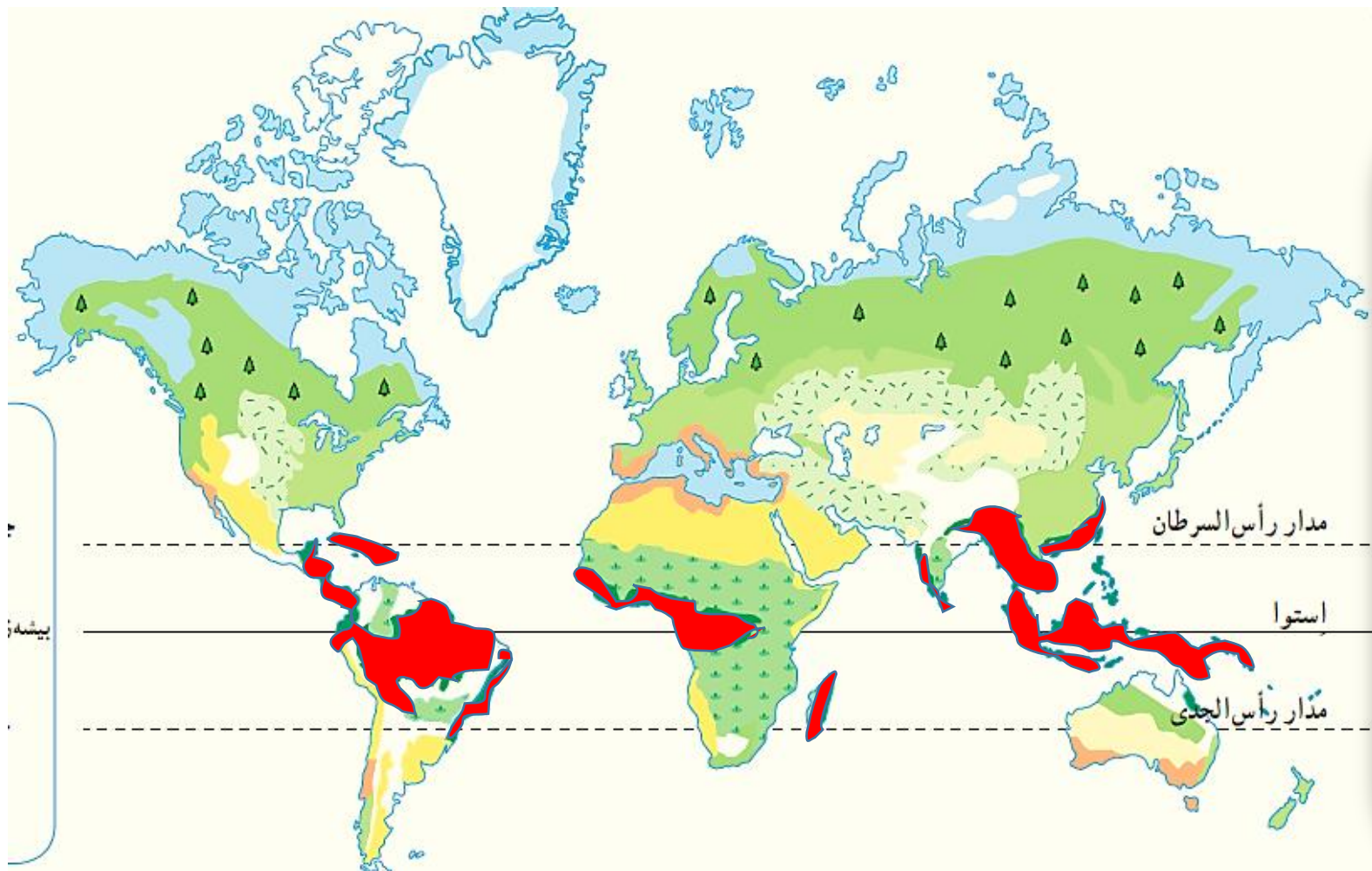
نوع جانوران

پوشش گیاهی

آب و هوا

موقعیت

جنگل های
بارانی استوایی

@azmonemotaleat

در مجاورت

خط استوا

در چند قاره

گسترده شده است

نوع جانوران

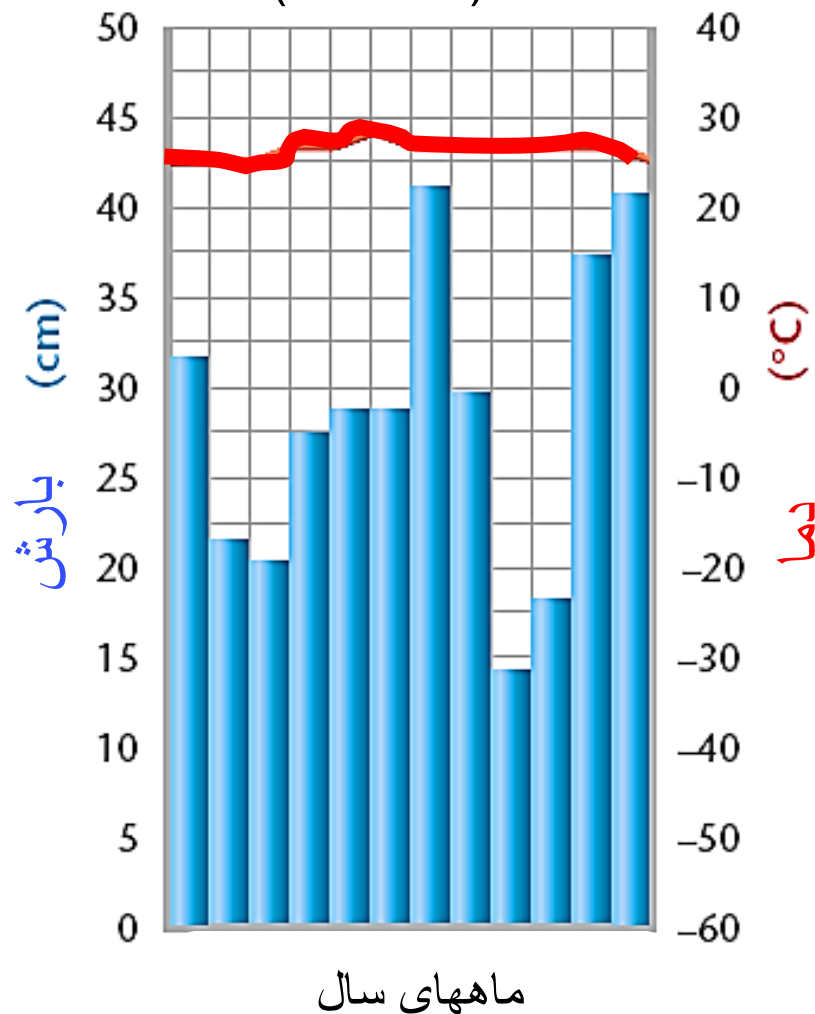
پوشش گیاهی

آب و هوا

موقعیت

جنگل های
بارانی استوایی

جنگل های بارانی استوایی
(کاستاریکا)

هوا همیشه گرم

@azmonemotaleat

رطوبت

حدود 80 درصد

میزان بارندگی سالیانه
2500 میلی متر است.

نوع جانوران

پوشش گیاهی

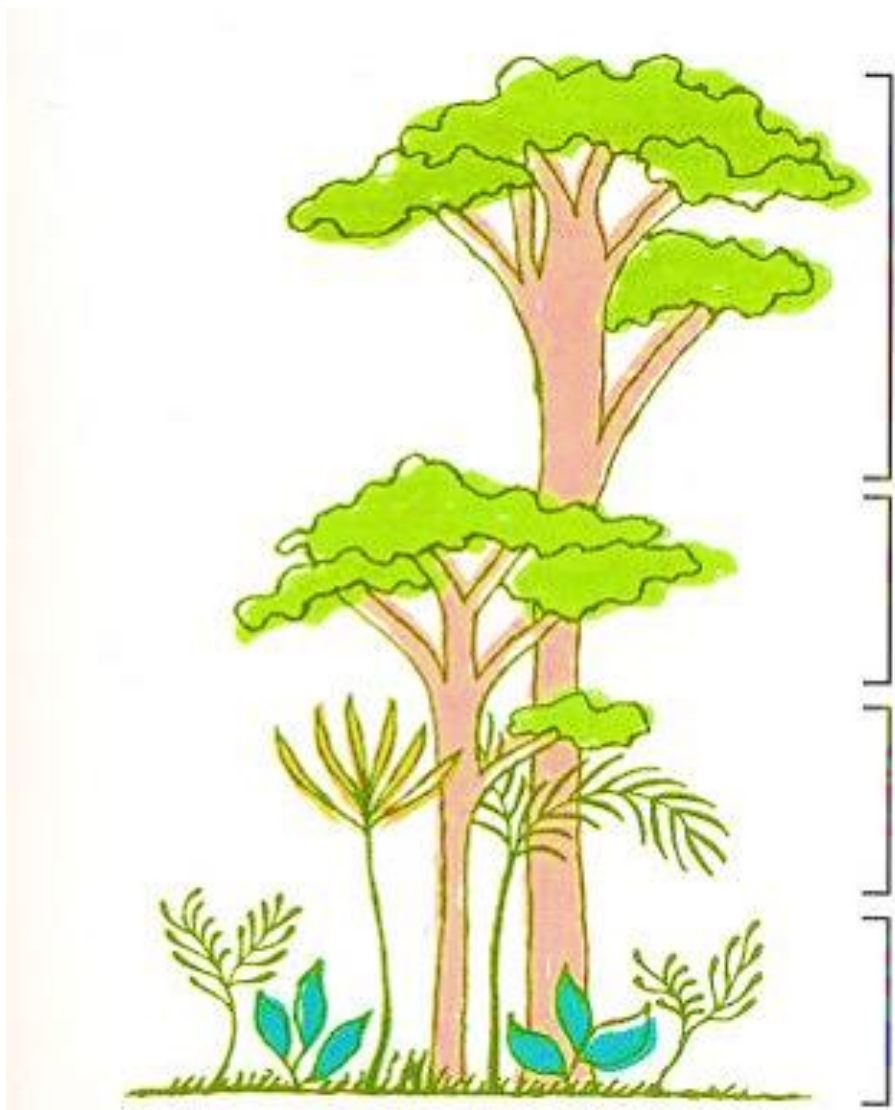
آب و هوا

موقعیت

جنگل های
بارانی استوایی

جنگل های بارانی استوایی چند
طبقه اند .

@azmonemotaleat

نوع جانوران

پوشش گیاهی

آب و هوا

موقعیت

جنگل های
بارانی استوایی

@azmonemotaleat

جنگل های بارانی استوایی چند
طبقه اند .

در زیر درختان بلندتر، درختان
کوتاه تر و علفها، که رشد بسیار
سریعی دارند، وجود دارند

جنگل های
بارانی استوایی

موقعیت

آب و هوا

پوشش گیاهی

نوع جانوران

جنگل های بارانی استوایی چند
طبقه اند .

در زیر درختان بلندتر، درختان
کوتاه تر و علفها، که رشد بسیار
سریعی دارند، وجود دارند

ارتفاع درختان بلند گاه
به 25 تا 35 متر نیز می رسد .

@azmonemotaleat

موقعیت

آب و هوا

پوشش گیاهی

نوع جانوران

جنگل های بارانی استوایی

زیست بوم بیشترین تنوع زیستی جهان را دارد

انواع حشره ها، پرندگان، خزندگان و پستانداران در آن زندگی می کنند.

@azmonemotaleat

نوع جانوران

پوشش گیاهی

آب و هوا

موقعیت

جنگل های
بارانی استوایی

درختان شاه پسند
(مانگرو)

درخت نارگیل

قهوه ی سودانی

هوا (کائوچو)

بامبو

@azmonemotaleat

نوع جانوران

پوشش گیاهی

آب و هوا

موقعیت

جنگل های
بارانی استوایی

درختان شاه پسند
(مانگرو)

درخت نارگیل

قهوه ی سودانی

هوا (کائوچو)

بامبو

@azmonemotaleat

نوع جانوران

پوشش گیاهی

آب و هوا

موقعیت

جنگل های
بارانی استوایی

درختان شاه پسند
(مانگرو)

درخت نارگیل

قهوه ی سودانی

هوا (کائوچو)

بامبو

@azmonemotaleat

نوع جانوران

پوشش گیاهی

آب و هوا

موقعیت

جنگل های
بارانی استوایی

@azmonemotaleat

درختان شاه پسند
(مانگرو)

درخت نارگیل

قهوه ی سودانی

هوا (کائوچو)

بامبو

نوع جانوران

پوشش گیاهی

آب و هوا

موقعیت

جنگل های
بارانی استوایی

درختان شاه پسند
(مانگرو)

درخت نارگیل

قهوه ی سودانی

هوا (کائوچو)

بامبو

@azmonemotaleat

جنگل های
بارانی استوایی

موقعیت

آب و هوا

پوشش گیاهی

نوع جانوران

بابون

توکا

خزندگان

@azmonemotaleat

جنگل های
بارانی استوایی

موقعیت

آب و هوا

پوشش گیاهی

نوع جانوران

بایون

توکا

خزندگان

@azmonemotaleat

جنگل های
بارانی استوایی

موقعیت

آب و هوا

پوشش گیاهی

نوع جانوران

بایون

توکا

خزندگان

@azmonemotaleat

ساوان

(ساوانا)

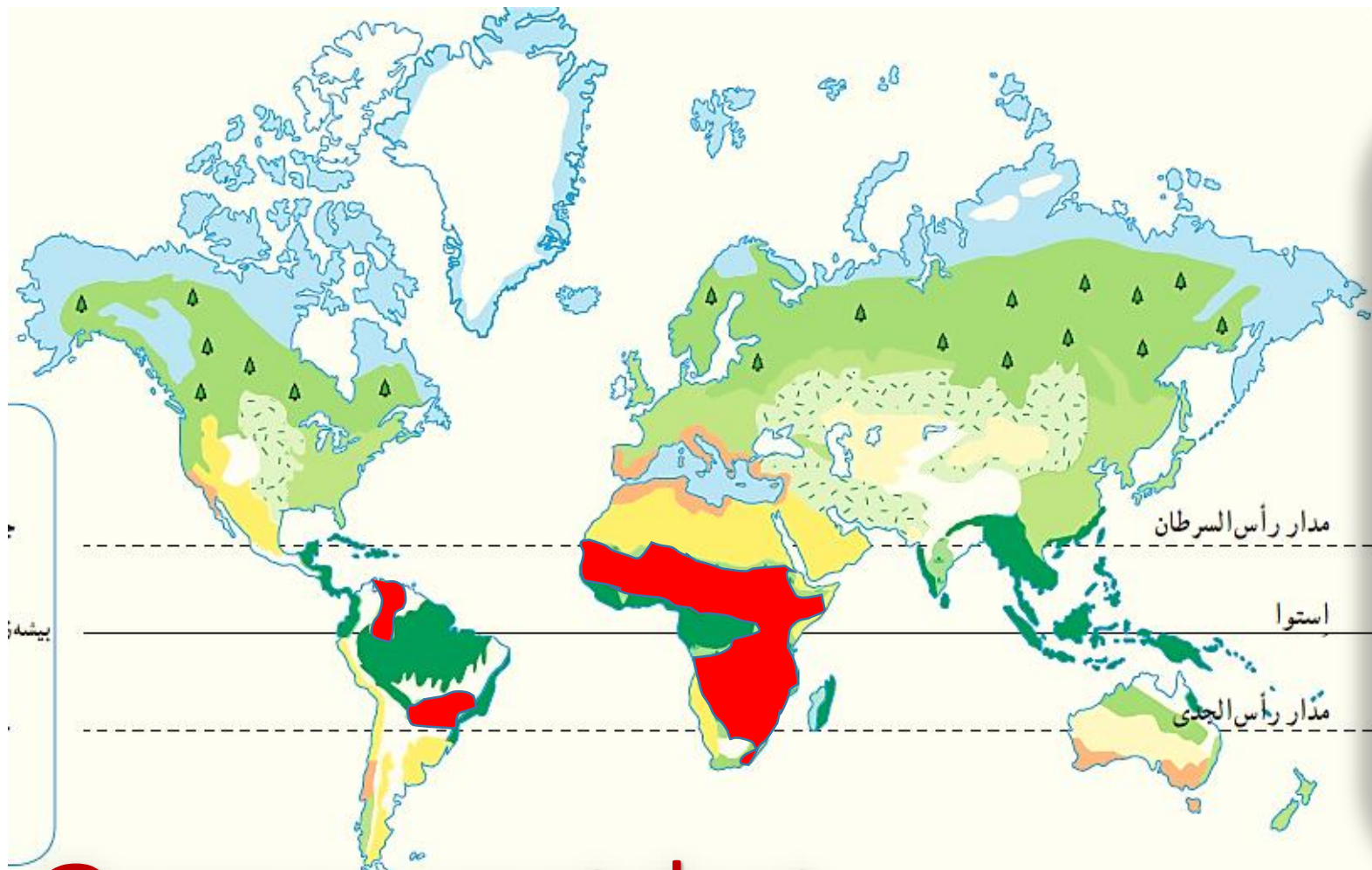
ساوان

موقعیت

آب و هوا

پوشش گیاهی

نوع جانوران

منطقه ی علفزارها با
درختان تک و منفرد
است که در مجاورت
جنگل های استوایی
واقع شده است. بیشترین
وسعت ساوان در قاره ی
آفریقا است.

@azmonemotaleat

ساوان

موقعیت

آب و هوا

پوشش گیاهی

نوع جانوران

در تمام طول سال، گرم است
و در آن، دو فصل
خشک، و مرطوب
وجود دارد.

نوع جانوران

پوشش گیاهی

آب و هوا

موقعیت

ساوان

@azmonemotaleat

درخت بائوباب (آدانسونیا)

ساوان

موقعیت

آب و هوا

پوشش گیاهی

نوع جانوران

@azmonemotaleat

گورخر

فیل

زرافه

کرگدن

شیر

از نظر تنوع جانوری
بسیار غنی است

ساوان

موقعیت

آب و هوا

پوشش گیاهی

نوع جانوران

@azmonemotaleat

گورخر

فیل

زرافه

کرگدن

شیر

از نظر تنوع جانوری
بسیار غنی است

ساوان

موقعیت

آب و هوا

پوشش گیاهی

نوع جانوران

گورخر

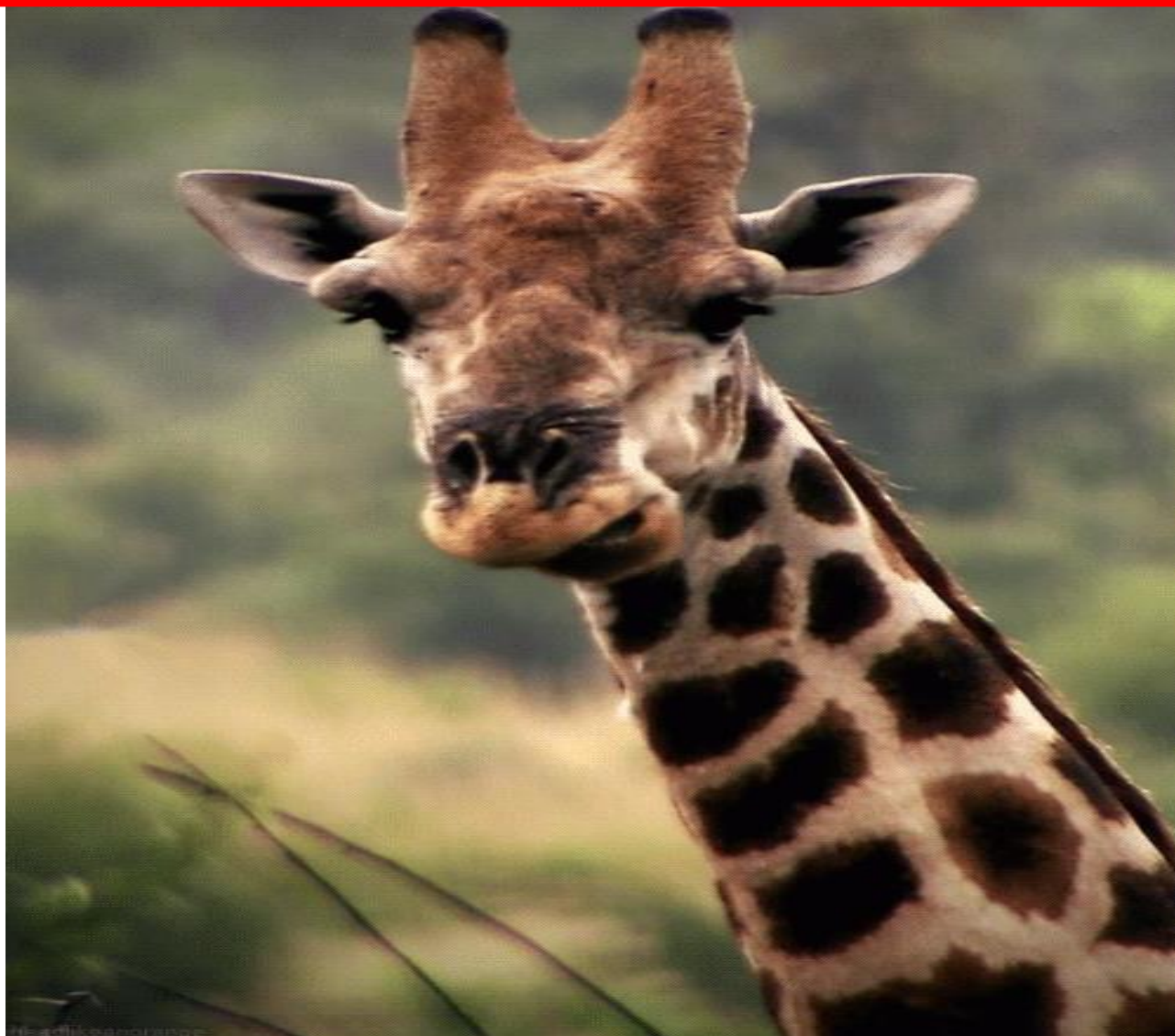
فیل

زرافه

کرگدن

شیر

از نظر تنوع جانوری
بسیار غنی است

@azmonemotalaet

ساوان

موقعیت

آب و هوا

پوشش گیاهی

نوع جانوران

گورخر

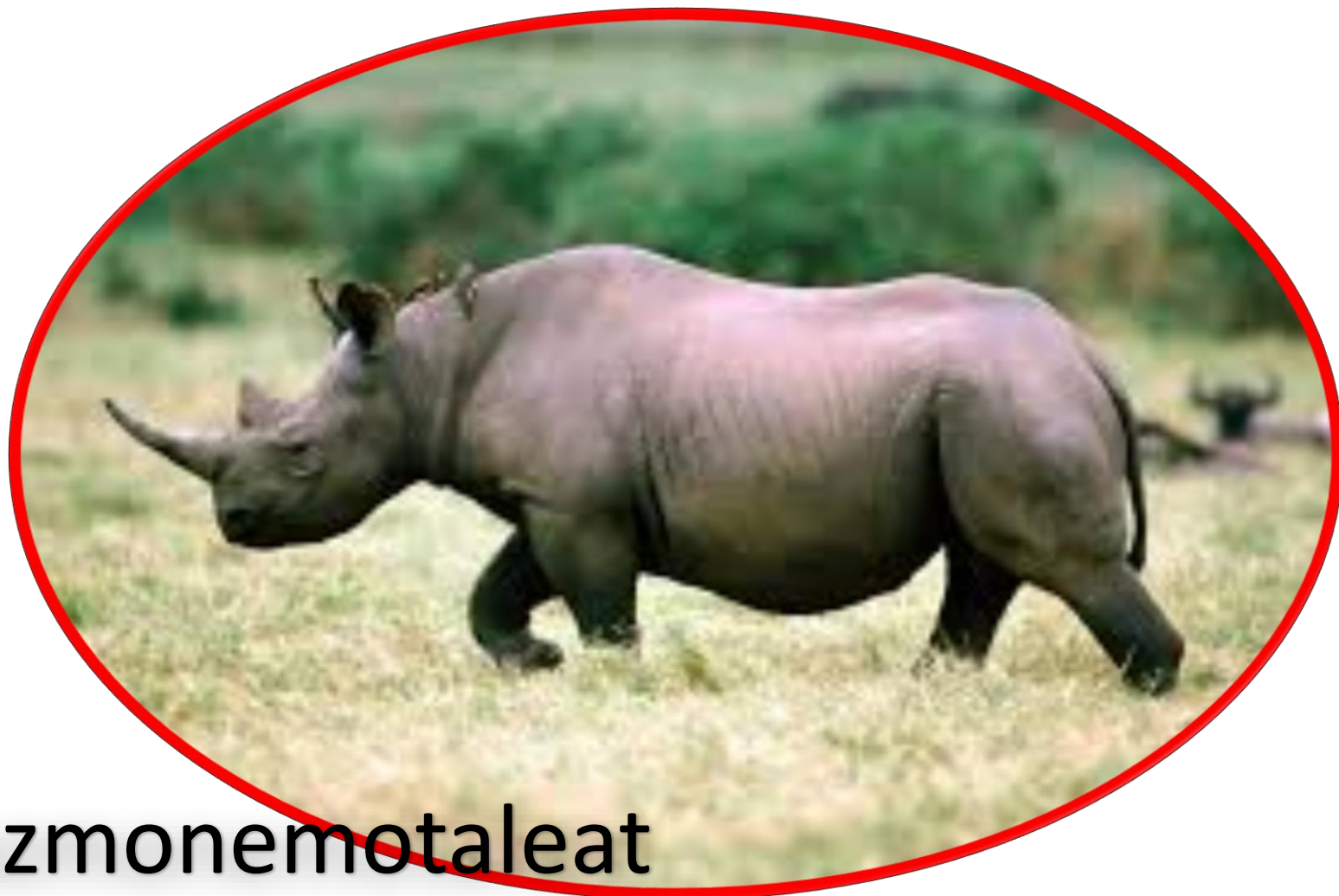
فیل

زرافه

کرگدن

شیر

از نظر تنوع جانوری
بسیار غنی است

@azmonemotaleat

ساوان

موقعیت

آب و هوا

پوشش گیاهی

نوع جانوران

گورخر

فیل

زرافه

کرگدن

شیر

از نظر تنوع جانوری
بسیار غنی است

@azmonemotaleat

پایان

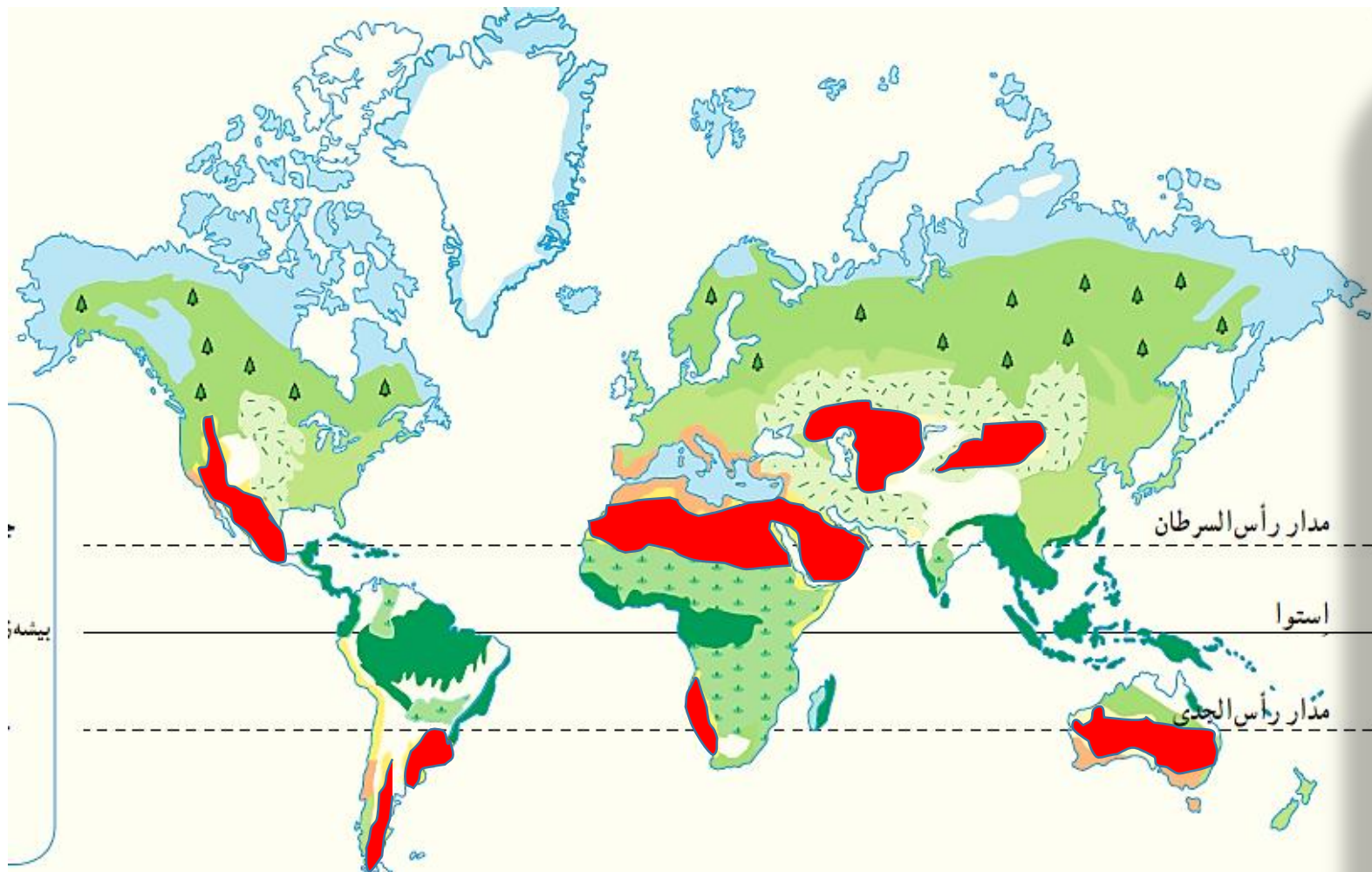
بیابان

موقعیت

آب و هوا

پوشش گیاهی

نوع جانوران

بخش عمده ای از بیابان های گرم و خشک جهان در مجاورت مدار رأس السرطان و رأس الجدی واقع شده اند؛ مانند صحرا در آفریقا، ربع الخالی در عربستان و لوت در ایران

بیابان

موقعیت

آب و هوا

پوشش گیاهی

نوع جانوران

علاوه بر بیابانهای گرم ، بیابان های سرد نیز در جهان وجود دارند

بیابان گبی که اطراف آن را کوه فرا گرفته است، جزء بیابان های سرد جهان است .

در این گونه بیابا نها نیز بارش، ناچیز و حتی در حد صفر است.

بیابان

موقعیت

آب و هوا

پوشش گیاهی

نوع جانوران

بیابان ها از نظر پوشش گیاهی فقیرند و فقط درختان یا بوته های خاردار، که در مقابل خشکی هوا و تبخیر مقاوم اند یا آب را در خود ذخیره می کنند، می توانند در آنجا زندگی کنند

@azmonemotaleat

بیابان

موقعیت

آب و هوا

پوشش گیاهی

نوع جانوران

خارپشت گوش بلند

لاک پشت صحرایی

روباه

مارمولک خاردار

@azmonemotaleat

بیابان

موقعیت

آب و هوا

پوشش گیاهی

نوع جانوران

خارپشت گوش بلند

لاک پشت صحرایی

روباه

مارمولک خاردار

@azmonemotaleat

بیابان

موقعیت

آب و هوا

پوشش گیاهی

نوع جانوران

خارپشت گوش بلند

لاک پشت صحرایی

روباه

مارمولک خاردار

@azmonemotaleat

بیابان

موقعیت

آب و هوا

پوشش گیاهی

نوع جانوران

@azmonemotaleat

خارپشت گوش بلند

لاک پشت صحرایی

روباه

مارمولک خاردار